

EURÓPSKA KOMISIA

Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky/Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie

Oddelenie B3 LIFE and CIP Eco-Innovation

DOHODA O GRANTE PRE INTEGROVANÉ PROJEKTY¹

ČÍSLO DOHODY - LIFE19 IPE/SK/000003 - LIFE- IP NATURA 2000 SVK

Túto Dohoda („Dohoda“) uzatvárajú nasledujúce strany:

na jednej strane

Európska únia („Únia“), ktorú zastupuje Európska výkonná agentúra pre malé a stredné podniky (ďalej len „Agentúra“) a ktorá koná na základe právomocí delegovaných Európskou komisiou; na účely podpísania Dohody ju zastupuje p. Angelo SALSI, vedúci oddelenia, a na druhej strane,

1. „koordinujúci prijímateľ“

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR)

Verejný orgán

IČO: 42181810

Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika

DIČ: 2023106679,

na účely podpisu Dohody ho zastupuje minister životného prostredia Slovenskej republiky Ján Budaj a nasledujúci ostatní pridružení prijímateľa:

2. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (SNC SR) - zriadená v Slovenskej republike
3. WWF Slovakia (WWF) - zriadený v Slovenskej republike
4. Národné lesnícke centrum (NLC) - zriadené v Slovenskej republike

¹ V rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1293/2013 z 11. Decembra 2006 o vytvorení Programu pre životné prostredie a klímu (LIFE) a o zrušení nariadenia (EK) č. 614/2007, OJ L 347, z 20.12.2013, s. 185 (ďalej len „nariadenie LIFE“) a vykonávacie rozhodnutie Komisie č. 2018/210 z 12. februára 2018 o prijatí viacročného pracovného programu LIFE pre 201820, OJ L39, z 13. 2. 2018.

5. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie (DAPHNE) - zriadený v Slovenskej republike
6. Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) - zriadený v Slovenskej republike
7. Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (FFUK) - zriadená v Slovenskej republike

na podpis Dohody riadne zastúpený koordinujúcim príjemcom na základe mandátu (mandátov) uvedeného vo formulári (prílohách) A4

Pokiaľ nie je špecifikované inak, odkazy na „prijímateľa“ a „prijímateľov“ zahŕňajú koordinujúceho prijímateľa.

Strany uvedené vyššie

SCHVÁLILI

Osobitné podmienky („Osobitné podmienky“) a nasledujúce prílohy:

Príloha I	Všeobecné podmienky (ďalej len „všeobecné podmienky“)
Príloha II	Popis projektu
Príloha III	Odhadovaný rozpočet projektu: Formuláre R1, R2 a všetky formuláre F v prílohe II
Príloha IV	Splnomocnenie (splnomocnenia) udelené koordinujúcemu prijímateľovi ostatnými prijímateľmi

Formuláre A4 v prílohe II |
Príloha V	Vzorová technická správa: Platné vzorové technické správy sú k dispozícii na webovej stránke: <u>https://ec.europa.eu/easme/en/life (manage your project)</u>
Príloha VI	Vzorový finančný výkaz: Platné vzorové technické správy sú k dispozícii na webovej stránke: <u>https://ec.europa.eu/easme/en/life (manage your project)</u>
Príloha VII	Vzorový referenčný rámec pre certifikát o finančných výkazoch je k dispozícii na webovej stránke: <u>https://ec.europa.eu/easme/en/life (manage your project)</u>
Príloha VIII	Vzorový referenčný rámec pre certifikát o dodržaní postupov účtovania nákladov: neuplatní sa
Príloha IX	Vzorový referenčný rámec pre správu o prevádzkovom overení: neuplatní sa
Príloha X	Finančné a administratívne usmernenia
<u>http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm</u>

Príloha XI Usmernenia pre žiadateľov

<http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm>

ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Dohody.

Ustanovenia osobitných podmienok Dohody sú nadradené týmto prílohám.

Ustanovenia prílohy I „Všeobecné podmienky“ sú nadradené týmto prílohám.

OSOBITNÉ PODMIENKY

OBSAH

OSOBITNÉ PODMIENKY	4
OBSAH	4
ČLÁNOK I.1 - PREDMET DOHODY	9
ČLÁNOK I.2 - NADOBUDNUTIE PLATNOSTI A DOBA REALIZÁCIE DOHODY	9
ČLÁNOK I.3 - MAXIMÁLNA SUMA A FORMA GRANTU	10
ČLÁNOK I.4 - VYKAZOVANIE - ŽIADOSTI O PLATBU A PODKLADOVÉ DOKUMENTY - PLATBY A DOJEDNANIA O PLATBÁCH.....	10
I.4.1 Vykazovanie a vykazovacie obdobia	10
I.4.2 Žiadosti o ďalšie platby predbežného financovania a podporné dokumenty	11
I.4.3 Žiadosti o priebežné platby a podkladové dokumenty.....	11
I.4.4 Žiadosť o platbu zostatku a podkladové dokumenty	12
I.4.5 Informácie o vzniknutých kumulatívnych výdavkoch.....	13
I.4.6 Mena pre žiadosti o platbu a finančné výkazy a prevod na euro.....	14
Žiadosti o platbu a finančné výkazy musia byť zostavené v mene euro.....	14
I.4.7 Jazyk žiadostí o platbu, technických správ a finančných výkazov	14
I.4.8 Realizované platby.....	14
I.4.9 Platba predbežného financovania.....	14
I.4.10 Priebežné platby.....	15
I.4.11 Platba zostatku	16
I.4.12 Oznámenie splatných súm	16
I.4.13 Úrok z oneskorenia	17
I.4.14 Mena platieb	17
I.4.15 Dátum platby	17

I.4.16 Náklady na prevody platieb	17
I.4.17 Platby koordinujúcemu prijímateľovi.....	17
ČLÁNOK I.5 - BANKOVÝ ÚČET PRE PLATBY	18
ČLÁNOK I.6 - PREVÁDZKOVATEĽ ÚDAJOV, PODROBNOSTI O KOMUNIKÁCII MEDZI STRANAMI.....	18
I.6.1 Prevádzkovateľ údajov.....	18
I.6.2 Podrobnosti o komunikácii pre Agentúru	18
I.6.3 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľa	19
I.6.4 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľov po zaplatení zostatku	19
ČLÁNOK I.7 - SUBJEKTY PRIDRUŽENÉ K PRIJÍMATEĽOM	19
ČLÁNOK I.8 - PRÍJÍMATELIA, KTORÍ SÚ MEDZINÁRODNÝMI ORGANIZÁCIAMI.....	19
ČLÁNOK I.9 - KONTROLY A AUDITY	19
ČLÁNOK I.10 - RIEŠENIE SPOROV S PRIJÍMATEĽMI MIMO EÚ	20
ČLÁNOK I.11 - OSOBITNÉ USTANOVENIA O FINANČNEJ ZODPOVEDNOSTI PRE REFUNDÁCIE.....	20
ČLÁNOK I.12 - POVINNOSŤ UZAVRIEŤ DOHODU O INTERNEJ SPOLUPRÁCI	20
ČLÁNOK I.13 - OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV NA TOVAR DLHODOBEJ SPOTREBY	20
ČLÁNOK I.14 - DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA O VYUŽÍVANÍ VÝSLEDKOV VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA	20
ČASŤ A - PRÁVNE A ADMINISTRATÍVNE USTANOVENIA.....	26
ČLÁNOK II.1 - VYMEDZENIE POJMOV	26
ČLÁNOK II.2 - VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A ÚLOHY PRIJÍMATEĽOV	28
II.2.1 Všeobecné povinnosti a úloha prijímateľov	28
II.2.2 Všeobecné povinnosti a úloha každého prijímateľa.....	28
II.2.3 Všeobecné povinnosti a úloha koordinujúceho prijímateľa	29
II.2.4 Úloha externého monitorovacieho tímu	30

ČLÁNOK II.3 - KOMUNIKÁCIA MEDZI STRANAMI.....	30
II.3.1 Forma a prostriedky komunikácie	30
II.3.2 Dátum komunikácie	31
ČLÁNOK II.4 - ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODY	31
ČLÁNOK II.5 - KONFLIKT ZÁUJMOV	31
ČLÁNOK II.6 - DÔVERNOSŤ	31
ČLÁNOK II.7 - SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV	32
II.7.1 Spracovanie osobných údajov Agentúrou	32
II.7.2 Spracovanie osobných údajov prijímateľmi	32
ČLÁNOK II.8 - VIDITEĽNOSŤ FINANCOVANIA ÚNIOU	33
II.8.1 Informácie o financovaní Úniou a používaní log programu LIFE a Natura 2000	33
II.8.2 Zrieknutie sa zodpovednosti vylučujúce zodpovednosť Agentúry	34
ČLÁNOK II.9 - PREDCHÁDZAJÚCE PRÁVA, VLASTNÍCTVO A VYUŽITIE VÝSLEDKOV (VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA)	34
II.9.1 Vlastníctvo výsledkov prijímateľmi	34
II.9.2 Predchádzajúce práva	34
II.9.3 Práva na použitie výsledkov a na predchádzajúce práva Únie	35
ČLÁNOK II.10 - ZADÁVANIE ZAKÁZOK POTREBNÝCH NA REALIZÁCIU PROJEKTU	36
ČLÁNOK II.11 - SUBDODÁVATELIA ÚLOH, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU PROJEKTU	37
ČLÁNOK II.12 - FINANČNÁ PODPORA TRETÍM STRANÁM	38
ČLÁNOK II.13 - ZMENY A DOPLNENIA DOHODY	38
ČLÁNOK II.14 - POSTÚPENIE NÁROKOV NA PLATBY TRETÍM STRANÁM	39
ČLÁNOK II.15 - VYŠŠIA MOC	39
ČLÁNOK II.16 - POZASTAVENIE REALIZÁCIE PROJEKTU	40

II.16.1 Pozastavenie realizácie zo strany prijímateľov	40
II.16.2 Pozastavenie realizácie zo strany Agentúry	40
II.16.2.1 Dôvody pre pozastavenie	40
II.16.2.2 Postup pozastavenia	40
II.16.2.3 Obnovenie realizácie	41
II.16.3 Účinky pozastavenia.....	41
ČLÁNOK II.17 - VYPOVEDANIE DOHODY	42
II.17.1 Vypovedanie Dohody koordinujúcim prijímateľom	42
II.17.2 Vypovedanie účasti jedného alebo viacerých prijímateľov koordinujúcim prijímateľom	42
II.17.3 Vypovedanie Dohody alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Agentúrou	43
II.17.3.1 Dôvody vypovedania	43
II.17.3.2 Postup pri vypovedaní	44
II.17.4 Účinky výpovede.....	45
II.17.4.1 Účinky vypovedania Dohody:.....	45
II.17.4.2 Účinky vypovedania účasti jedného alebo viacerých prijímateľov:	46
ČLÁNOK II.18 - ROZHODNÉ PRÁVO, UROVNANIE SPOROV A VYKONATEĽNÉ ROZHODNUTIA.....	47
ČASŤ B - FINANČNÉ USTANOVENIA	47
ČLÁNOK II.19 OPRÁVNENÉ NÁKLADY.....	47
II.19.1 Podmienky oprávnenosti nákladov	47
II.19.2 Oprávnené priame náklady	48
II.19.3 Oprávnené nepriame náklady	52
II.19.4 Neoprávnené náklady	52
ČLÁNOK II. 20 - IDENTIFIKOVATEĽNOSŤ A OVERITEĽNOSŤ DEKLAROVANÝCH ČIASTOK	53

II.20.1 Deklarovanie nákladov a príspevkov	53
II.20.2 Záznamy a iná dokumentácia na podporu deklarovaných nákladov a príspevkov.....	53
II.20.3 Podmienky na určenie súladu s postupmi účtovania nákladov	54
II. ČLÁNOK 21 - OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV SUBJEKTOV PRIDRUŽENÝCH K PRÍJEMCOM	54
II. ČLÁNOK 22 - PREVODY V RÁMCI ROZPOČTU	54
II. ČLÁNOK 23 - NEDODRŽIAVANIE VYKAZOVACÍCH POVINNOSTÍ	54
II. ČLÁNOK 24 - POZASTAVENIE PLATIEB A ČASOVÁ LEHOTA PLATBY	55
II.24.1 Pozastavenie platieb	55
II.24.1.1 Dôvody pozastavenia	55
II.24.1.2 Postup pozastavenia	55
II.24.1.3 Účinky pozastavenia.....	56
II.24.1.4 Obnovenie platieb.....	56
II.24.2 Pozastavenie lehoty na platby	56
II. ČLÁNOK 25 - VÝPOČET KONEČNEJ VÝŠKY GRANTU.....	57
II.25.1 Krok 1 - Uplatnenie sadzby náhrady na oprávnené náklady a pripočítanie jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov.....	57
II.25.2 Krok 2 – Obmedzenie maximálnej výšky grantu	58
II.25.3 Krok 3 - Zníženie z dôvodu pravidla neziskovosti.....	58
II.25.4 Krok 4 - Zníženie z dôvodu nesprávneho plnenia alebo porušenia iných povinností.....	59
II. ČLÁNOK 26 – REFUNDÁCIA.....	59
II.26.1 Vymáhanie v čase platby zostatku	59
II.26.2 Vrátenie po zaplatení zostatku	59
II.26.3 Postup vymáhania.....	60
II.26.4 Úroky z omeškania	60

II.26.5 Bankové poplatky	61
II. ČLÁNOK 27 - KONTROLY, AUDITY A HODNOTENIA.....	61
II.27.1 Technické a finančné kontroly, audity, priebežné a záverečné hodnotenia	61
II.27.2 Povinnosť uchovávať dokumenty	61
II. 27.3 Povinnosť poskytnúť informácie	62
II.27.4 Miestne kontrolné návštevy.....	62
II.27.5 Námietkové konanie.....	62
II.27.6 Účinky zistení auditu.....	63
II.27.7 Oprava systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodov alebo porušení povinností.....	63
II.27.7.1 Agentúra môže rozšíriť výsledky auditu z iných grantov na tento grant, ak:	63
II.27.7.2 Agentúra musí zaslať <i>formálne oznámenie</i> dotknutému prijímateľovi, v ktorom ho informuje o systémových alebo opakujúcich sa <i>nezrovnalostiach, podvodoch</i> alebo <i>porušeníach povinností</i> a jej zámere rozšíriť výsledky auditu spolu so zoznamom dotknutých grantov.	63
II.27.8 Práva OLAF-u	65
II.27.9 Práva Európskeho dvora audítorov a EPPO	65

ČLÁNOK I.1 - PREDMET DOHODY

Agentúra sa rozhodla prideliť grant za podmienok stanovených v Osobitných podmienkach, Všeobecných podmienkach a ďalších prílohách k Dohode na *projekt* s názvom **Úloha siete Natura 2000 a manažment vybraných prioritných biotopov v integrovanej ochrane krajiny v Slovenskej republike** podľa popisu v prílohe II.

Podpísaním Dohody prijímateľa grant prijímajú a súhlasia s realizáciou *projektu*, pričom konajú na vlastnú zodpovednosť.

ČLÁNOK I.2 - NADOBUDNUTIE PLATNOSTI A DOBA REALIZÁCIE DOHODY

I.2.1 Dohoda nadobúda platnosť v deň jej podpisu poslednou stranou.

I.2.2 *Projekt* bude prebiehať od **1.1.2021 („deň začatia“)** do **31.12.2030 („deň skončenia“)**

ČLÁNOK I.3 - MAXIMÁLNA SUMA A FORMA GRANTU

I.3.1 Maximálna suma grantu je EUR 9,973,345.

I.3.2 Grant bude mať formu:

(a) uhradenia **60%** oprávnených nákladov na *projekt* („uhradenie oprávnených nákladov“), ktorých odhadovaná výška je **16,622,242 EUR** a ktoré:

(i) budú skutočne vynaložené („uhradenie skutočných nákladov“) v nasledujúcich kategóriách nákladov za každého z prijímateľov a pridružených subjektov: náklady na zamestnancov, cestovné náklady a náklady na pobyt, náklady na subdodávky (označované aj ako „náklady na externú pomoc“), náklady na tovar dlhodobej spotreby: náklady (odpisy) na infraštruktúru a zariadenia, náklady na prototypy, náklady na kúpu pozemkov/ dlhodobý prenájom pozemkov/ jednorazové kompenzácie za práva na využívanie pozemkov, náklady na spotrebný tovar, ostatné náklady (t.j. náklady vyplývajúce z Dohody, clá, dane a poplatky);

(ii) *uhradenie jednotkových nákladov: neuplatní sa*

(iii) *uhradenie jednorazových nákladov: neuplatní sa*

(iv) budú deklarované na základe paušálnej sadzby: režijné náklady podľa uvedeného v prílohe III ako fixné percento priamych oprávnených nákladov bez nákladov na kúpu pozemkov/dlhodobý prenájom pozemkov/jednorazové kompenzácie za práva na využívanie pozemkov („uhradenie paušálnych nákladov“) za každého z prijímateľov a pridružených subjektov;

(v) *uhradenie nákladov deklarovaných na základe obvyklých postupov prijímateľa pri účtovaní nákladov: neuplatní sa*

(b) *jednotkového príspevku: neuplatní sa*

(c) *jednorazového príspevku: neuplatní sa*

(d) *paušálneho príspevku: neuplatní sa*

ČLÁNOK I.4 - VYKAZOVANIE - ŽIADOSTI O PLATBU A PODKLADOVÉ DOKUMENTY - PLATBY A DOJEDNANIA O PLATBÁCH

I.4.1 Vykazovanie a vykazovacie obdobia

a) Harmonogram vykazovania projektu je uvedený v prílohe II.

b) Oneskorenie medzi po sebe idúcimi správami nesmie prekročiť 18 mesiacov: neuplatní sa.

- c) Všetky správy musia obsahovať potrebné informácie pre Agentúru na účely vyhodnotenia stavu realizácie projektu, aspekt pracovného plánu, finančný stav projektu a či boli dosiahnuté alebo sa stále dajú dosiahnuť ciele projektu.
- d) Forma a obsah správ musia byť v súlade s usmerneniami vydanými Agentúrou, ktoré sú sprístupnené na webovej stránke <https://ec.europa.eu/easme/en/life> (manage your project)
- e) Všetky správy sa budú súčasne predkladať Agentúre a externému monitorovaciemu tímu, ktorý určí Agentúra.

Technické správy vrátane príloh sa budú predkladať len v elektronickej forme.

Finančné správy sa budú predkladať v tlačenej aj elektronickej forme.

- (a) Elektronické nástroje, ktoré zahŕňajú priestorové údaje a sú produkované v rámci projektu LIFE, budú v súlade s Nariadením Komisie (EÚ) č. 1253/2013 z 21. októbra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1089/2010, ktorým sa vykonáva smernica 2007/2/ES, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskej únii (INSPIRE).

I.4.2 Žiadosti o ďalšie platby predbežného financovania a podporné dokumenty

Neuplatní sa

I.4.3 Žiadosti o priebežné platby a podkladové dokumenty

Koordinujúci prijímateľ musí predložiť žiadosť o priebežnú platbu do 90 kalendárnych dní od skončenia každej fázy.

K tejto žiadosti musia byť priložené nasledujúce dokumenty:

- (a) priebežná správa („priebežná technická správa“) vypracovaná v zmysle prílohy V, ktorá bude obsahovať:
 - (i) informácie potrebné na zdôvodnenie deklarovaných oprávnených nákladov,
 - (ii) informácie o subdodávkach podľa článku II.11.1 písm. d).
- (b) priebežný finančný výkaz („priebežný finančný výkaz“). Tento priebežný finančný výkaz musí obsahovať konsolidovaný výkaz a rozpis súm nárokováných každým prijímateľom a jeho pridruženými subjektmi.

Priebežný finančný výkaz musí byť vypracovaný v zmysle štruktúry odhadovaného rozpočtu uvedeného v prílohe III a v zmysle prílohy VI.

- (c) certifikát o finančných výkazoch a základných účtoch („certifikát o finančných výkazoch“) za každého prijímateľa a každý pridružený subjekt v zmysle ustanovení článku I.4.4 písm. d).

Certifikát musí osvedčovať, že náklady deklarované dotknutým prijímateľom alebo jeho pridruženými subjektmi v priebežnom finančnom výkaze pre kategórie nákladov uhrádzané v zmysle článku I.3.2 písm. a) ods. i) sú reálne, presne zaevidované a oprávnené v súlade s Dohodou.

Koordinujúci prijímateľ musí osvedčiť, že informácie poskytnuté v žiadosti o priebežnú platbu sú úplné, spoľahlivé a pravdivé.

Koordinujúci prijímateľ musí tiež osvedčiť, že vynaložené náklady možno považovať za oprávnené v zmysle Dohody a že žiadosť o platbu je doložená príslušnými podkladovými dokumentmi, ktoré môžu byť vypracované v kontexte kontrol alebo auditov popísaných v článku II.27]

I.4.4 Žiadosť o platbu zostatku a podkladové dokumenty

Koordinujúci prijímateľ musí predložiť žiadosť o platbu zostatku v zmysle harmonogramu vykazovania uvedeného v prílohe II, ale najneskôr do 90 kalendárnych dní po *dátume skončenia* projektu.

K tejto žiadosti musia byť priložené nasledujúce dokumenty:

- (a) záverečná správa o realizácii projektu („záverečná technická správa“), vypracovaná v zmysle prílohy V, ktorá bude obsahovať:
 - (i) informácie potrebné na zdôvodnenie deklarovaných oprávnených nákladov alebo príspevku požadovaného na základe jednotkových nákladov a jednorazových súm (ak je grant vo forme uhradenia jednotkových alebo jednorazových nákladov, alebo jednotkového alebo jednorazového príspevku, ako je uvedené v článku I.3.2 písm. a) ods. ii) a iii), písm. b) alebo c);
 - (ii) informácie o subdodávkach podľa článku II.11.1 písm. d).
- (b) záverečný finančný výkaz („záverečný finančný výkaz“). Tento záverečný finančný výkaz musí obsahovať konsolidovaný výkaz a rozpis súm nárokových každým prijímateľom a jeho pridruženými subjektmi.

Záverečný finančný výkaz musí byť vypracovaný v zmysle štruktúry odhadovaného rozpočtu uvedeného v prílohe III a v zmysle prílohy VI.

- (c) sumárny finančný výkaz („sumárny finančný výkaz“).

Tento výkaz musí obsahovať konsolidovaný finančný výkaz a rozpis súm deklarovaných alebo požadovaných každým prijímateľom a jeho pridruženými subjektmi, pričom bude predstavovať súhrn finančných výkazov už predložených predtým, s označením príjmov uvádzaných v článku II.25.3 za každého prijímateľa a jeho pridružené subjekty iné, ako neziskové organizácie.

Sumárny finančný výkaz musí byť vypracovaný v zmysle prílohy VI.

(d) certifikát o finančných výkazoch a základných účtoch („certifikát o finančných výkazoch“) za každého prijímateľa a každý pridružený subjekt, ak:

- (i) kumulovaná suma platieb, ktoré prijímateľ žiada ako uhradenie skutočných nákladov podľa článku I.3.2 písm. a) ods. i) (a pre ktoré zatiaľ nebol predložený žiadny certifikát) je 325 000 EUR alebo viac,
- (ii) maximálna suma grantu uvedená za tohto prijímateľa a jeho pridružené subjekty v odhadovanom rozpočte ako uhradenie skutočných nákladov je 750 000 EUR alebo viac.

Tento certifikát musí vypracovať schválený audítor, alebo v prípade verejných orgánov, kompetentný a nezávislý štátny úradník, a to v zmysle prílohy VII.

Certifikát musí osvedčovať, že náklady deklarované dotknutým prijímateľom alebo jeho pridruženými subjektmi v záverečnom finančnom výkaze pre kategórie nákladov uhrádzané v zmysle článku I.3.2 písm. a) ods. i) sú reálne, presne zaevidované a oprávnené v súlade s Dohodou.

Okrem toho musí certifikát osvedčovať, že výnosy generované *projektom* uvedeným v článku II.25.3 boli deklarované pre príjemcov a pridružené subjekty iné ako neziskové organizácie.

Koordinujúci prijímateľ musí osvedčiť, že informácie poskytnuté v žiadosti o platbu zostatku sú úplné, spoľahlivé a pravdivé.

Koordinujúci prijímateľ musí tiež osvedčiť, že vynaložené náklady možno považovať za oprávnené v zmysle Dohody a že žiadosť o platbu je doložená príslušnými podkladovými dokumentmi, ktoré môžu byť vypracované v kontexte kontrol alebo auditov popísaných v článku II.27.

Okrem toho musí koordinujúci prijímateľ osvedčiť, že všetky príjmy uvedené v článku II.25.3 boli deklarované za každého prijímateľa a za pridružené subjekty iné ako neziskové organizácie.

I.4.5 Informácie o vzniknutých kumulatívnych výdavkoch

V prípade, že maximálny príspevok uvádzaný v článku I.3.1 je viac ako 5 000 000 EUR, potom:

Okrem požiadaviek na vykazovanie stanovených vyššie musí koordinujúci prijímateľ každý rok do 30. novembra informovať Agentúru o kumulatívnych výdavkoch vzniknutých prijímateľom od *dátumu začatia*.

Tieto informácie sa vyžadujú na účtovné účely Agentúry a nesmú sa použiť na určenie záverečnej sumy grantu.

I.4.6 Mena pre žiadosti o platbu a finančné výkazy a prevod na euro

Žiadosti o platbu a finančné výkazy musia byť zostavené v mene euro.

Prijímatelia a pridružené subjekty s všeobecnými účtami v mene inej ako euro musia previesť náklady vzniknuté v inej mene na euro s použitím mesačného účtovného kurzu stanoveného Komisiou a zverejneného na jej webovom sídle (k dispozícii na http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm) a platného v deň vzniku nákladu, alebo

s použitím mesačného účtovného kurzu stanoveného Komisiou a zverejneného na jej webovom sídle (k dispozícii na http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm) a platného v prvý pracovný deň mesiaca nasledujúceho po období, pre ktoré platí dotknutý finančný výkaz.

Prijímatelia a pridružené subjekty so všeobecnými účtami v eurách musia previesť náklady vzniknuté v inej mene na euro v zmysle ich obvyklých účtovných postupov.

I.4.7 Jazyk žiadostí o platbu, technických správ a finančných výkazov

Všetky žiadosti o platbu, technické správy a finančné výkazy musia byť predkladané v angličtine, s výnimkou technických príloh a podkladových dokumentov, ktoré môžu byť poskytnuté v akomkoľvek oficiálnom jazyku Únie.

I.4.8 Realizované platby

Agentúra musí v prospech koordinujúceho prijímateľa realizovať nasledujúce platby:

- prvá platba predbežného financovania,
- priebežná platba (priebežné platby) na základe žiadosti o priebežnú platbu (priebežné platby) uvádzanej v článku I.4.3,
- jedna platba zostatku na základe žiadosti o platbu zostatku uvádzanej v článku I.4.4,

I.4.9 Platba predbežného financovania

Cieľom predbežného financovania je poskytnúť prijímateľom počiatočnú sumu (float). Predbežné financovanie zostáva majetkom Únie, až kým sa nezúčtuje vo vzťahu k priebežným platbám, alebo ak sa nezúčtuje vo vzťahu k priebežným platbám, až do zaplatenia zostatku.

Agentúra musí realizovať prvú platbu predbežného financovania **1,994,669** EUR koordinujúcemu prijímateľovi do 30 kalendárnych dní od nadobudnutia platnosti Dohody, okrem prípadu platnosti článku II.24.1.

[Finančná záruka musí spĺňať tieto podmienky:

- (a) poskytuje ho banka alebo schválená finančná inštitúcia alebo, ak o to požiada koordinujúci príjemca a agentúra to prijme, tretia strana;
- (b) ručiteľ je garantom prvej výzvy a nevyžaduje, aby sa agentúra najskôr obrátila na hlavného dlžníka (t. j. dotknutého príjemcu); a
- (c) výslovne zostáva v platnosti, kým sa predbežné financovanie nezúčtuje oproti priebežným platbám alebo platbe zostatku agentúrou. Ak má vyplatenie zostatku formu vymáhania, finančná zábezpeka musí zostať v platnosti do troch mesiacov po oznámení príjemcu. Agentúra musí uvoľniť záruku do nasledujúceho mesiaca.

I.4.10 Priebežné platby

Priebežné platby uhrádzajú alebo pokrývajú oprávnené náklady vzniknuté pri realizácii *projektu* počas zodpovedajúcich vykazovacích období.

Agentúra musí zaplatiť koordinujúcemu prijímateľovi splatnú sumu ako priebežnú platbu do 90 kalendárnych dní od dátumu, kedy Agentúra prijme dokumenty uvádzané v článku I.4.3, okrem prípadu, kedy platí článok II.24.1 alebo II.24.2.

Platba podlieha schváleniu žiadosti o priebežnú platbu a sprievodných dokumentov. Ich schválenie neznamená uznanie zhody, pravosti, úplnosti alebo správnosti ich obsahu.

Agentúra vypočíta sumu splatnú ako priebežnú platbu takto:

Krok 1 – Uplatní sadzbu úhrady na oprávnené náklady a pripočíta jednotkové, jednorazové a paušálne príspevky

Krok 2 – Môže v plnej výške alebo čiastočne zúčtovať predbežné financovanie

Krok 3 – Obmedzí celkovú sumu predbežného financovania a priebežných platieb na 80% maximálnej sumy grantu.

I.4.10.1 Krok 1 – Uplatnenie sadzby úhrady na oprávnené náklady a pripočítanie jednotkových, jednorazových a paušálnych príspevkov

Tento krok sa vykoná takto:

- (a) Ak je grant v zmysle článku I.3.2 písm. a) vo forme uhradenia oprávnených nákladov, sadzba úhrady uvedená v tomto článku sa uplatní na oprávnené náklady *projektu* schválené Agentúrou pre dotknuté vykazovacie obdobie a pre zodpovedajúce kategórie nákladov, prijímateľov a pridružené subjekty;
- (b) Ak je grant v zmysle článku I.3.2 písm. b) vo forme jednotkového príspevku, jednotkový príspevok špecifikovaný v tomto článku sa vynásobí skutočným počtom jednotiek schválených Agentúrou pre dotknuté vykazovacie obdobie a pre zodpovedajúcich prijímateľov a pridružené subjekty;
- (c) Ak je grant v zmysle článku I.3.2 písm. c) vo forme jednorazového príspevku, Agentúra uplatní jednorazový príspevok špecifikovaný v tomto článku pre zodpovedajúcich prijímateľov a pridružené subjekty, ak zistí, že zodpovedajúce úlohy alebo časť *projektu* boli počas dotknutého vykazovacieho obdobia riadne realizované v súlade s prílohou I;
- (d) Ak je grant v zmysle článku I.3.2 písm. d) vo forme paušálneho príspevku, paušálna sadzba uvedená v tomto článku sa uplatní na oprávnené náklady alebo na príspevok

schválený Agentúrou pre dotknuté vykazovacie obdobie a pre zodpovedajúcich prijímateľov a pridružené subjekty.

Ak článok I.3.2 uvádza kombináciu rôznych foriem grantu, získané sumy sa sčítajú.

I.4.10.2 Krok 2 – Zúčtovanie predbežného financovania

Suma predbežného financovania, ktorá sa má zúčtovať, musí byť odpočítaná od sumy získanej podľa Kroku 1.

I.4.10.3 Krok 3 – Obmedzenie sumy predbežného financovania a priebežných platieb na 80% maximálnej sumy špecifikovanej v článku I.3.1

I.4.11 Platba zostatku

Platba zostatku uhrádza alebo pokrýva zvyšnú časť oprávnených nákladov vzniknutých prijímateľom pri realizácii *projektu*.

Ak je celková suma skorších platieb vyššia ako celková suma grantu určená v zmysle článku II.25, platba zostatku bude vo forme refundácie podľa článku II.26.

Ak je celková suma skorších platieb nižšia ako celková suma grantu určená v zmysle článku II.25, Agentúra musí zaplatiť zostatok do 90 kalendárnych dní od dátumu, kedy prijme dokumenty uvádzané v článku I.4.4, okrem prípadu, kedy platí článok II.24.1 alebo II.24.2.

Platba podlieha schváleniu žiadosti o platbu zostatku a sprievodných dokumentov. Ich schválenie neznamená uznanie zhody, pravosti, úplnosti alebo správnosti ich obsahu.

Agentúra určí splatnú sumu ako zostatok na základe odpočítania celkovej sumy predbežného financovania a už realizovaných priebežných platieb (ak boli) od konečnej sumy grantu určenej v zmysle článku II.25.

Suma na zaplatenie však môže byť bez súhlasu prijímateľa započítaná proti akejkolvek inej sume dlhovanej zo strany prijímateľa Agentúre, Komisii alebo výkonnej agentúre (v rámci rozpočtu EÚ alebo Euratom), až do výšky maximálneho príspevku vyčleneného pre tohto prijímateľa v odhadovanom rozpočte v prílohe III.

I.4.12 Oznámenie splatných súm

Agentúra musí zaslať koordinujúcemu prijímateľovi *oznámenie*:

- a) s informáciou o splatnej sume a
- b) s uvedením, či sa oznámenie týka ďalšej platby predbežného financovania, priebežnej platby alebo platby zostatku.

Vzhľadom na platbu zostatku musí Agentúra tiež špecifikovať konečnú sumu grantu určenú v zmysle článku II.25.

I.4.13 Úrok z oneskorenia

Ak Agentúra nezaplatí v rámci časových lehôt pre platby, prijímatelia budú mať právo na úrok z oneskorenia v sadzbe uplatňovanej Európskou centrálnou bankou na jej hlavné operácie refinancovania v mene euro („referenčná sadzba“) plus tri a pol bodu. Referenčná sadzba je sadzba platná v prvý deň mesiaca, v ktorom uplynie časová lehota platby, podľa zverejnenia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

Úrok z oneskorenia nenadobudne splatnosť, ak sú všetci prijímatelia členskými štátmi Únie (vrátane regionálnych a miestnych orgánov verejnej správy a ostatných verejných orgánov konajúcich na účely Dohody v mene členského štátu).

Ak Agentúra preruší plynutie časovej lehoty pre platbu podľa článku II.24.2, alebo ak pozastaví skutočné platby podľa článku II.24.1, nebude sa to považovať za prípady oneskorených platieb.

Úrok z oneskorenia pokrýva obdobie trvajúce odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti platby až do dátumu skutočnej platby vrátane tohto dátumu, podľa uvedeného v článku I.4.15. Agentúra pri určovaní konečnej sumy grantu v zmysle článku II.25 neberie do úvahy splatný úrok.

Výnimkou z prvého odseku je, ak je vypočítaný úrok nižší alebo rovný sume 200 EUR; v takom prípade musí byť vyplatený koordinujúcemu prijímateľovi len vtedy, ak oň koordinujúci prijímateľ požiada do dvoch mesiacov od prijatia oneskorenej platby.

I.4.14 Mena platieb

Agentúra musí platby realizovať v eurách.

I.4.15 Dátum platby

Platby zo strany Agentúry sa považujú za realizované v dátume, kedy boli zaúčtované na ťarchu jej účtu.

I.4.16 Náklady na prevody platieb

Náklady na prevody platieb budú znášané takto:

- (a) Agentúra znáša náklady na prevod účtované jej bankou;
- (b) prijímateľ znáša náklady na prevod účtované jeho bankou;
- (c) strana spôsobujúca opakovanie prevodu znáša všetky náklady na opakované prevody.

I.4.17 Platby koordinujúcemu prijímateľovi

Agentúra musí realizovať platby koordinujúcemu prijímateľovi.

Platby koordinujúcemu prijímateľovi zbavujú Agentúru povinnosti platby.

ČLÁNOK I.5 - BANKOVÝ ÚČET PRE PLATBY

Všetky platby sa musia realizovať na bankový účet koordinujúceho prijímateľa podľa uvedeného nižšie:

Názov banky: Štátna pokladnica

Presné označenie majiteľa účtu: Ministerstvo životného prostredia SR

Celé číslo účtu (vrátane bankových kódov): SK31 8180 0000 0070 0059 5253

IBAN: SK31 8180 0000 0070 0059 5253

ČLÁNOK I.6 - PREVÁDZKOVATEĽ ÚDAJOV, PODROBNOSTI O KOMUNIKÁCIÍ MEDZI STRANAMI

I.6.1 Prevádzkovateľ údajov

Subjekt pôsobiaci ako prevádzkovateľ údajov podľa uvedeného v článku II.7, je: *Oddelenie B.3 LIFE and CIP Eco-Innovation*.

I.6.2 Podrobnosti o komunikácii pre Agentúru

Akákoľvek komunikácia adresovaná Agentúre bude označená identifikačným číslom a názvom projektu a musí sa odoslať na nasledujúcu adresu:

Bežná alebo doporučená zásielka poštou:

*European Commission
EASME
Unit B.3 LIFE and CIP Eco-Innovation B-1049
Brussels*

Expresná zásielka alebo osobné doručenie, prevzatie potvrdené podpisom:

*European Commission
EASME
Unit B.3 LIFE and CIP Eco-Innovation
Mail Service
Avenue du Bourget 1
B-1140 Brussels*

E-mailly:

E-mailová adresa : EASME-LIFE-ENQUIRIES@ec.europa.eu

I.6.3 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľa

Akákoľvek komunikácia Agentúry pre prijímateľov sa musí odoslať na nasledujúcu adresu:

Simona Kourtesis

Hlavný štátny radca na Odbore ochrany biodiverzity a krajiny

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika

Emailová adresa: simona.kourtesis@enviro.gov.sk

I.6.4 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľov po zaplatení zostatku

Po zaplatení zostatku musí byť akákoľvek komunikácia adresovaná prijímateľom zaslaná na ich adresu ich sídla.

ČLÁNOK I.7 - SUBJEKTY PRIDRUŽENÉ K PRIJÍMATEĽOM

Neuplatní sa

ČLÁNOK I.8 - PRÍJÍMATELIA, KTORÍ SÚ MEDZINÁRODNÝMI ORGANIZÁCIAMI

Neuplatní sa

ČLÁNOK I.9 - KONTROLY A AUDITY

Odchyľne od článku II.27.3 všeobecných podmienok, bez ohľadu na to, či sú kontroly, auditu alebo hodnotenia iniciované pred alebo zaplatení zostatku, môže sa od koordinujúceho prijímateľa vyžadovať, aby zozbieral informácie týkajúce sa pridružených prijímateľov a aby ich dal k dispozícii Agentúre alebo inému externému orgánu ňou splnomocnenému.

Na požiadanie Agentúry alebo iného externého orgánu ňou splnomocneného koordinujúci prijímateľ okamžite poskytne vyššie uvedené informácie, vrátane informácií týkajúcich sa dotknutých pridružených prijímateľov. V takom prípade bude koordinujúci prijímateľ niesť zodpovednosť za získanie a overenie týchto informácií pred ich odovzdaním Agentúre podľa uvedeného v článku II.2.3 písm. b) ods. ii).

V tomto prípade sa s koordinujúcim prijímateľom vykoná námietkové konanie auditu uvádzané v článku II.27.5, kde koordinujúci prijímateľ bude požiadaný o predloženie záznamov pridružených prijímateľov, ktorých sa kontrola, audit alebo hodnotenie týka.

Nebude tým dotknuté právo Agentúry alebo iného externého orgánu ňou splnomocneného na vykonanie auditu buď u jedného alebo viacerých pridružených prijímateľov. V takom prípade pridružení prijímateľa poskytnú informácie priamo.

ČLÁNOK I.10 - RIEŠENIE SPOROV S PRIJÍMATEĽMI MIMO EÚ²

Neuplatní sa

ČLÁNOK I.11 - OSOBITNÉ USTANOVENIA O FINANČNEJ ZODPOVEDNOSTI PRE REFUNDÁCIE

Finančná zodpovednosť každého prijímateľa sa obmedzuje na jeho vlastný dlh, vrátane akejkoľvek sumy chybné vyplatené zo strany Agentúry ako príspevok na náklady vzniknuté jeho pridruženým subjektom.

Bod c) tretieho odseku článku II.26.3 neplatí.

ČLÁNOK I.12 - POVINNOSŤ UZAVRIEŤ DOHODU O INTERNEJ SPOLUPRÁCI

Prijemcovia musia uzavrieť Dohodu o internej spolupráci vrátane ustanovení o riadení, pôsobení a koordinovaní prijímateľov a realizácii projektu.

ČLÁNOK I.13 - OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV NA TOVAR DLHODOBEJ SPOTREBY

Na základe výnimky z článku II.19.2 písm. c) sú náklady na kúpu zariadení oprávnené v plnej výške za nasledujúcich podmienok:

(a) U *integrovaných projektov LIFE* sa budú náklady na kúpu tovaru dlhodobej spotreby zo strany *verejných orgánov alebo neziskových organizácií* (tiež označované ako neštátne/nekomerčné organizácie), skutočne spojené s realizáciou projektu a v značnom rozsahu použité počas jeho trvania, považovať za oprávnené v plnej výške. Takáto oprávnenosť bude podliehať záväzku koordinujúceho prijímateľa a pridružených prijímateľov, že budú naďalej využívať takýto tovar s konečnou platnosťou a výlučne na činnosti pri realizácii cieľového plánu, a to aj po skončení integrovaného projektu spolufinancovaného v rámci LIFE.

(b) U *prototypov* je 100% nákladov na kúpu ich komponentov oprávnených pre spolufinancovanie. *Prototyp* nesmie byť počas doby stanovenej v článku I.2.2 použitý na komerčné účely. Ak by sa prototyp, alebo ktorýkoľvek z jeho komponentov použil na komerčné účely (t.j. predal by sa, prenajal, alebo použil na výrobu tovaru alebo poskytovanie služieb) počas trvania projektu, musí sa to deklarovat'. Náklady na vytvorenie prototypu sa potom odpíšu v zmysle pravidiel platných pre nákup nového alebo použitého zariadenia a infraštruktúry. Každý súvisiaci príjem sa bude deklarovat'.

ČLÁNOK I.14 - DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA O VYUŽÍVANÍ VÝSLEDKOV VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA

V zmysle článku II.9.3, ktorým Únia získava práva na používanie výsledkov projektu, tieto výsledky sa môžu použiť v rámci niektorého z nasledujúcich režimov:

² Toto ustanovenie by sa malo pridať, ak má jeden alebo viac prijímateľov sídlo mimo Európskej únie.

- (a) distribúcia verejnosti v tlačenej verzii, v elektronickom alebo digitálnom formáte, na internete vrátane sociálnych sietí vo forme súborov s možnosťou stiahnutia alebo bez nej;
- (b) oznamovanie prostredníctvom tlačových informačných služieb;
- (c) vloženie do široko dostupných databáz alebo indexov, napríklad prostredníctvom portálov s „otvoreným prístupom“ alebo „voľne dostupnými údajmi“, alebo podobných úložísk, či už voľne prístupných alebo prístupných na základe predplatného;
- (d) editovanie výsledkov projektu alebo ich prepísanie iným spôsobom, vrátane skrátenia, zhrnutia, pozmenenia obsahu, opravy technických chýb v obsahu, vloženie iného primeraného obsahu;
- (e) orezanie, vloženie metadát, legend alebo iných grafických, vizuálnych, audio alebo slovných prvkov, vloženie primeraných ďalších prvkov do výsledkov projektu;
- (f) vyňatie časti (napr. audio alebo video súborov) z výsledkov projektu, rozdelenie na časti alebo kompilácia výsledkov projektu;
- (g) vypracovanie odvodených prác z výsledkov projektu;
- (h) prekladanie, vkladanie titulkov do výsledkov projektu, dabovanie do:
 - všetkých oficiálnych jazykov EÚ
- (i) udeľovanie licencií alebo sublicencií tretím stranám, vrátane prípadu, kedy je udelená licencia na už existujúce práva, akékoľvek práva alebo režimy využívania stanovené v bodoch a) až i) článku II.9.3 Všeobecných podmienok a v bodoch a) až h) vyššie.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby Únia mala práva na využívanie uvedené vo Všeobecných podmienkach a v bodoch a) až i) vyššie počas celého trvania dotknutých práv priemyselného alebo duševného vlastníctva.

PODPISY

Za koordinujúceho prijímateľa

Za Agentúru

Minister, Ján Budaj

Vedúci oddelenia, Angelo SALSI

[podpis]

[podpis]

V Bratislave, [dátum]

V Bruseli, [dátum]

Dvojmo v angličtine

PRÍLOHA I — VŠEOBECNÉ PODMIENKY

OBSAH

OSOBITNÉ PODMIENKY	4
OBSAH	4
ČLÁNOK I.1 - PREDMET DOHODY	9
ČLÁNOK I.2 - NADOBUDNUTIE PLATNOSTI A DOBA REALIZÁCIE DOHODY	9
ČLÁNOK I.3 - MAXIMÁLNA SUMA A FORMA GRANTU	10
ČLÁNOK I.4 - VYKAZOVANIE - ŽIADOSTI O PLATBU A PODKLADOVÉ DOKUMENTY - PLATBY A DOJEDNANIA O PLATBÁCH.....	10
I.4.1 Vykazovanie a vykazovacie obdobia	10
I.4.16 Náklady na prevody platieb	17
I.4.17 Platby koordinujúcemu prijímateľovi.....	17
ČLÁNOK I.5 - BANKOVÝ ÚČET PRE PLATBY	18
ČLÁNOK I.6 - PREVÁDZKOVATEĽ ÚDAJOV, PODROBNOSTI O KOMUNIKÁCII MEDZI STRANAMI.....	18
I.6.1 Prevádzkovateľ údajov.....	18
I.6.2 Podrobnosti o komunikácii pre Agentúru	18
I.6.3 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľa	19
I.6.4 Podrobnosti o komunikácii pre prijímateľov po zaplatení zostatku	19
ČLÁNOK I.7 - SUBJEKTY PRIDRUŽENÉ K PRIJÍMATEĽOM	19
ČLÁNOK I.8 - PRIJÍMATELIA, KTORÍ SÚ MEDZINÁRODNÝMI ORGANIZÁCIAMI.....	19
ČLÁNOK I.9 - KONTROLY A AUDITY	19
ČLÁNOK I.10 - RIEŠENIE SPOROV S PRIJÍMATEĽMI MIMO EÚ	20
ČLÁNOK I.11 - OSOBITNÉ USTANOVENIA O FINANČNEJ ZODPOVEDNOSTI PRE REFUNDÁCIE.....	20

ČLÁNOK I.12 - POVINNOSŤ UZAVRIEŤ DOHODU O INTERNEJ SPOLUPRÁCI	20
ČLÁNOK I.13 - OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV NA TOVAR DLHODOBEJ SPOTREBY	20
ČLÁNOK I.14 - DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA O VYUŽÍVANÍ VÝSLEDKOV VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA	20
ČASŤ A - PRÁVNE A ADMINISTRATÍVNE USTANOVENIA	26
ČLÁNOK II.1 - VYMEDZENIE POJMOV	26
ČLÁNOK II.2 - VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A ÚLOHY PRIJÍMATEĽOV	28
II.2.1 Všeobecné povinnosti a úloha prijímateľov	28
II.2.2 Všeobecné povinnosti a úloha každého prijímateľa.....	28
II.2.3 Všeobecné povinnosti a úloha koordinujúceho prijímateľa	29
II.2.4 Úloha externého monitorovacieho tímu	30
ČLÁNOK II.3 - KOMUNIKÁCIA MEDZI STRANAMI.....	30
II.3.1 Forma a prostriedky komunikácie	30
II.3.2 Dátum komunikácie	31
ČLÁNOK II.4 - ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODY	31
ČLÁNOK II.5 - KONFLIKT ZÁUJMOV	31
ČLÁNOK II.6 - DÔVERNOSŤ	31
ČLÁNOK II.7 - SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV	32
II.7.1 Spracovanie osobných údajov Agentúrou	32
II.7.2 Spracovanie osobných údajov prijímateľmi.....	32
ČLÁNOK II.8 - VIDITEĽNOSŤ FINANCOVANIA ÚNIOU	33
II.8.1 Informácie o financovaní Úniou a používaní log programu LIFE a Natura 2000	33
II.8.2 Zrieknutie sa zodpovednosti vylučujúce zodpovednosť Agentúry	34
ČLÁNOK II.9 - PREDCHÁDZAJÚCE PRÁVA, VLASTNÍCTVO A VYUŽITIE VÝSLEDKOV (VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA)	34

II.9.1 Vlastníctvo výsledkov prijímateľmi	34
II.9.2 Predchádzajúce práva	34
II.9.3 Práva na použitie výsledkov a na predchádzajúce práva Únie.....	35
ČLÁNOK II.10 - ZADÁVANIE ZAKÁZOK POTREBNÝCH NA REALIZÁCIU PROJEKTU.....	36
ČLÁNOK II.11 - SUBDODÁVATELIA ÚLOH, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU PROJEKTU.....	37
ČLÁNOK II.12 - FINANČNÁ PODPORA TRETÍM STRANÁM	38
ČLÁNOK II.13 - ZMENY A DOPLNENIA DOHODY	38
ČLÁNOK II.14 - POSTÚPENIE NÁROKOV NA PLATBY TRETÍM STRANÁM	39
ČLÁNOK II.15 - VYŠŠIA MOC.....	39
ČLÁNOK II.16 - POZASTAVENIE REALIZÁCIE PROJEKTU	40
II.16.1 Pozastavenie realizácie zo strany prijímateľov	40
II.16.2 Pozastavenie realizácie zo strany Agentúry	40
II.16.3 Účinky pozastavenia.....	41
ČLÁNOK II.17 - VYPOVEDANIE DOHODY	42
II.17.1 Vypovedanie Dohody koordinujúcim prijímateľom	42
II.17.2 Vypovedanie účasti jedného alebo viacerých prijímateľov koordinujúcim prijímateľom	42
II.17.3 Vypovedanie Dohody alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Agentúrou	43
II.17.3.2 Postup pri vypovedaní	44
II.17.4 Účinky výpovede.....	45
ČLÁNOK II.18 - ROZHODNÉ PRÁVO, UROVNANIE SPOROV A VYKONATEĽNÉ ROZHODNUTIA.....	47
ČASŤ B - FINANČNÉ USTANOVENIA	47
ČLÁNOK II. OPRÁVNENÉ NÁKLADY.....	47
II.19.1 Podmienky oprávnenosti nákladov	47

II.19.2 Oprávnené priame náklady	48
II.19.3 Oprávnené nepriame náklady	52
II.19.4 Neoprávnené náklady	52
ČLÁNOK II. 20 - IDENTIFIKOVATEĽNOSŤ A OVERITEĽNOSŤ DEKLAROVANÝCH ČIASTOK	53
II.20.1 Deklarovanie nákladov a príspevkov	53
II.20.2 Záznamy a iná dokumentácia na podporu deklarováných nákladov a príspevkov	53
II.20.3 Podmienky na určenie súladu s postupmi účtovania nákladov	54
II. ČLÁNOK 21 - OPRAVNENOSŤ NÁKLADOV SUBJEKTOV PRIDRUŽENÝCH K PRÍJEMCOM	54
II. ČLÁNOK 22 - PREVODY V RÁMCI ROZPOČTU	54
II. ČLÁNOK 23 - NEDODRŽIAVANIE VYKAZOVACÍCH POVINNOSTÍ	54
II. ČLÁNOK 24 - POZASTAVENIE PLATIEB A ČASOVÁ LEHOTA PLATBY	55
II.24.1 Pozastavenie platieb	55
II.24.2 Pozastavenie lehoty na platby	56
II. ČLÁNOK 25 - VÝPOČET KONEČNEJ VÝŠKY GRANTU	57
II.25.1 Krok 1 - Uplatnenie sadzby náhrady na oprávnené náklady a pripočítanie jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov	57
II.25.2 Krok 2 – Obmedzenie maximálnej výšky grantu	58
II.25.3 Krok 3 - Zníženie z dôvodu pravidla neziskovosti	58
II.25.4 Krok 4 - Zníženie z dôvodu nesprávneho plnenia alebo porušenia iných povinností	59
II. ČLÁNOK 26 – REFUNDÁCIA	59
II.26.1 Vymáhanie v čase platby zostatku	59
II.26.2 Vrátenie po zaplatení zostatku	59
II.26.3 Postup vymáhania	60
II.26.4 Úroky z omeškania	60

II.26.5 Bankové poplatky	61
II. ČLÁNOK 27 - KONTROLY, AUDITY A HODNOTENIA.....	61
II.27.1 Technické a finančné kontroly, audity, priebežné a záverečné hodnotenia	61
II.27.2 Povinnosť uchovávať dokumenty	61
II. 27.3 Povinnosť poskytnúť informácie	62
II.27.4 Miestne kontrolné návštevy.....	62
II.27.5 Námietkové konanie	62
II.27.6 Účinky zistení auditu.....	63
II.27.7 Oprava systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodov alebo porušení povinností.....	63
II.27.8 Práva OLAF-u	65
II.27.9 Práva Európskeho dvora audítorov a EPPO	65

ČASŤ A - PRÁVNE A ADMINISTRATÍVNE USTANOVENIA

ČLÁNOK II.1 - VYMEDZENIE POJMOV

Na účely Dohody sa uplatňujú tieto definície:

„Projekt“: súbor aktivít alebo úkonov, na ktoré sa udeľuje grant, ktoré majú prijímatelia vykonať, ako je uvedené v prílohe II.

„Porušenie povinností“: nesplnenie jednej alebo viacerých zmluvných povinností prijímateľom

„Dôverné informácie alebo dokument“: akékoľvek informácie alebo dokument (v akejkoľvek formáte), ktoré prijme ktorákoľvek strana od druhej strany alebo ku ktorým každá strana v rámci plnenia Dohody pristúpila a ktoré ktorákoľvek zo strán písomne označila ako dôverné. Nezahŕňa informácie, ktoré sú verejne dostupné.

„Konflikt záujmov“: situácia, keď je nestranné a objektívne plnenie Dohody zo strany prijímateľa ohrozené z dôvodov týkajúcich sa rodinného, duševného života, politickej alebo národnostnej spriaznenosti, hospodárskeho záujmu alebo iného zdieľaného záujmu s Agentúrou alebo s akoukoľvek treťou stranou súvisiacou s predmetom Dohody.

„Priame náklady“: konkrétne náklady, ktoré priamo súvisia s realizáciou projektu, a preto ich možno priamo priradiť k predmetnému projektu. Nesmú zahŕňať žiadne nepriame náklady;

„Vyššia moc“: akákoľvek nepredvídateľná, mimoriadna situácia alebo udalosť mimo kontroly strán, ktorá bráni ktorejkoľvek z nich v plnení ktorejkoľvek z jej povinností vyplývajúcich z Dohody, ktorú nemožno pripísať omylom alebo nedbanlivosti z ich strany alebo zo strany subdodávateľov prepojených subjektov alebo tretích strán, ktoré dostávajú finančnú podporu a ktorá sa napriek náležitej starostlivosti ukáže ako neodvratná. Ako *vyššiu moc* sa nemožno odvolávať na: pracovné spory, štrajky, finančné ťažkosti alebo zlyhanie pri poskytovaní služieb, porucha zariadenia alebo materiálu alebo oneskorenie pri ich poskytovaní, pokiaľ nevyplývajú priamo z relevantného prípadu *vyššej moci*;

„Formálne oznámenie“: forma komunikácie medzi stranami uskutočnená písomne poštou alebo elektronickou poštou, ktorá poskytuje odosielateľovi presvedčivé dôkazy o tom, že správa bola doručená uvedenému prijímateľovi;

„Podvod“: každé konanie alebo opomenutie týkajúce sa použitia alebo prezentácie nepravdivých, nesprávnych alebo neúplných vyhlásení alebo dokumentov, ktoré má za následok spreneveru alebo neoprávnené zadržanie finančných prostriedkov alebo aktív z rozpočtu Únie, nezverejnenie informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým účinkom alebo nesprávne použitie týchto finančných prostriedkov alebo aktív na iné účely, ako tie na ktoré boli pôvodne poskytnuté **„Závažné profesionálne pochybenie“:** porušenie platných zákonov alebo iných právnych predpisov alebo etických noriem povolania, ku ktorému osoba alebo subjekt patria alebo akékoľvek protiprávne konanie osoby alebo subjektu, ktoré má dopad na jeho profesionálnu dôveryhodnosť, ak takéto konanie naznačuje protiprávny úmysel alebo hrubú nedbanlivosť.

„Doba realizácie“: obdobie realizačných aktivít tvoriacich súčasť projektu, ako je uvedené v Článku I.2.2;

„Nepriame náklady“: náklady, ktoré nie sú špecifickými nákladmi priamo súvisiacimi s realizáciou projektu, a preto ich nemožno priamo priradiť k projektu. Nesmú zahŕňať žiadne náklady, ktoré možno identifikovať alebo ktoré sú deklarované ako oprávnené priame náklady;

„Nezrovnalosť“: každé porušenie ustanovení práva Únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia zo strany prijímateľa, ktoré má alebo by mohlo mať dopad na rozpočet Únie;

„Maximálna výška grantu“: maximálny príspevok EÚ na projekt, ako je definované v Článku I.3.1;

„Predchádzajúci materiál“: akýkoľvek materiál, dokument, technológia alebo know-how, ktoré existujú predtým, ako ich prijímateľ použije na získanie výsledku pri realizácii projektu;

„Predchádzajúce právo“: akékoľvek právo priemyselného a duševného vlastníctva na už existujúci materiál; môže to spočívať v vlastníckom práve, licenčnom práve a/alebo užívacom práve, ktoré patrí prijímateľovi alebo iným tretím stranám;

„Spriaznený osoba/subjekt“: každý osoba/subjekt, ktorá je oprávnená zastupovať prijímateľa alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene;

„**Dátum začatia**“: dátum, ktorým sa začína realizácia projektu, v súlade s ustanoveniami Článku I.2.2;

„**Subdodávka**“: zmluva o obstarávaní v zmysle Článku II.10, ktorá sa vzťahuje na realizáciu treťou stranou tých úloh, ktoré sú súčasťou projektu, ako je uvedené v prílohe II;

ČLÁNOK II.2 - VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A ÚLOHY PRIJÍMATEĽOV

II.2.1 Všeobecné povinnosti a úloha prijímateľov

Prijímatelia:

- (a) sú spoločne a nerozdielne zodpovední za realizáciu *projektu* v súlade s Dohodou. Ak prijímateľ nezrealizuje svoju časť projektu, zodpovedajú za jeho realizáciu ostatní prijímatelia (avšak bez zvýšenia maximálnej výšky grantu);
- (b) musia spoločne alebo jednotlivo dodržiavať všetky právne povinnosti, ktoré sa na nich vzťahujú podľa platných právnych predpisov EÚ, medzinárodných a vnútroštátnych právnych predpisov;
- (c) musia prijať príslušné interné opatrenia zamerané na riadnu implementáciu *projektu*. Tieto opatrenia musia byť v súlade s podmienkami Dohody. Ak to ustanovujú osobitné podmienky, tieto opatrenia musia mať formu Dohody o internej spolupráci medzi prijímateľmi.
- (d) musia viesť aktualizované účtovné záznamy v súlade s obvyklými účtovnými zvyklosťami, ktoré im vyplývajú zo zákonov a platných predpisov;
- (e) v rámci projektu nesmú vystupovať ako subdodávateľ alebo dodávateľ pre ktoréhokoľvek iného prijímateľa;
- (f) finančne prispievajú na projekt;

II.2.2 Všeobecné povinnosti a úloha každého prijímateľa

Každý prepojený prijímateľ musí:

- (a) bezodkladne informovať koordinujúceho prijímateľa o akejkol'vek zmene, ktorá by mohla ovplyvniť alebo oddialiť realizáciu projektu, o ktorej je prijímateľ informovaný, a v prípade projektov LIFE Nature Integrated o akejkol'vek činnosti tretích strán, ktorá by mohla mať výrazný negatívny vplyv na životné prostredie lokalít/druhov, na ktoré je projekt zameraný, a prípadne prijať opatrenia s cieľom presvedčiť tretie strany, aby sa zdržali takýchto aktivít;
- (b) okamžite informovať koordinátora:
 - (i) o akejkol'vek zmene svojej právnej, finančnej, technickej, organizačnej alebo vlastníckej situácie a o akejkol'vek zmene svojho mena, adresy alebo zákonného zástupcu;

- (ii) o akejkol'vek zmene v právnej, finančnej, technickej, organizačnej alebo vlastníckej situácii svojich prepojených subjektov a o akejkol'vek zmene ich mena, adresy alebo právneho zástupcu;
- (iii) o akýchkoľvek zmenách týkajúcich sa situácií vylúčenia uvedených v Článku 136 nariadenia (EÚ) 2018/1046, a to aj v prípade ich prepojených subjektov;
- (c) včas predložiť koordinujúcemu prijímateľovi:
 - (i) údaje potrebné na vypracovanie hlásení, finančných výkazov a iných dokumentov ustanovených v Dohode;
 - (ii) všetky potrebné dokumenty potrebné pre audity, kontroly alebo hodnotenia, v súlade s ustanoveniami Článku II.27.
 - (iii) akékoľvek ďalšie informácie, ktoré sa majú Agentúre poskytovať podľa Dohody, s výnimkou prípadov, keď je stanovené v Dohode, aby tieto informácie Agentúre predložil priamo prijímateľ.

II.2.3 Všeobecné povinnosti a úloha koordinujúceho prijímateľa

Koordinujúci prijímateľ:

- (a) musí monitorovať realizáciu *projektu*, aby sa ubezpečil, že sa realizuje v súlade s podmienkami Dohody;
- (b) je sprostredkovateľom všetkej komunikácie medzi prijímateľmi a Agentúrou, pokiaľ nie je v Dohode stanovené inak. Koordinujúci prijímateľ predovšetkým:
 - (i) musí okamžite informovať Agentúru:
 - o akejkol'vek zmene mena, adresy, zákonného zástupcu ktoréhokoľvek z prijímateľov alebo ich prepojených subjektov;
 - o akejkol'vek zmene v právnej, finančnej, technickej, organizačnej alebo vlastníckej situácii ktoréhokoľvek z prijímateľov alebo ich prepojených subjektov;
 - o akýchkoľvek udalostiach alebo okolnostiach, o ktorých vie koordinujúci prijímateľ, ktoré môžu ovplyvniť alebo oddialiť realizáciu projektu.
 - v prípade projektov LIFE Nature Integrated o akejkol'vek činnosti tretích strán, ktorá by mohla mať výrazný negatívny vplyv na životné prostredie lokalít/druhov, na ktoré je projekt zameraný, a prípadne prijať opatrenia s cieľom presvedčiť tretie strany, aby sa zdržali takýchto aktivít;
 - (ii) je zodpovedný za dodanie Agentúre všetkých dokumentov a informácií požadovaných na základe Dohody, pokiaľ samotná Dohoda neustanovuje inak. Ak sa od ostatných prijímateľov požadujú informácie, koordinujúci prijímateľ je zodpovedný za získanie a overenie týchto informácií pred ich postúpením Agentúre;
- (c) musí prijať príslušné opatrenia na zabezpečenie akýchkoľvek finančných záruk požadovaných podľa Dohody;

- (d) musí vypracovať žiadosti o platbu v súlade s Dohodou;
- (e) ak je určený ako jediný prijímateľ platieb v mene všetkých prijímateľov, musí zabezpečiť, aby sa všetky príslušné platby uskutočnili do 30 dní od prijatia finančných prostriedkov vyplatených Agentúrou, pokiaľ nedôjde k odôvodnenému oneskoreniu. Koordinujúci prijímateľ informuje Agentúru o rozdelení príspevku Únie;
- (f) musí niesť zodpovednosť za poskytnutie všetkých potrebných dokumentov v prípade kontrol a auditov začatých pred vyplatením zostatku a v prípade vyhodnotenia v súlade s Článkom II.27, ako aj za uchovanie kópií všetkých podporných dokumentov všetkých prepojených prijímateľov najmenej päť rokov po vyplatení zostatku.

Koordinujúci prijímateľ nemôže zadať žiadnu časť svojich úloh opísaných v písmenách a) až f) subdodávateľsky iným prijímateľom alebo inej strane.

II.2.4 Úloha externého monitorovacieho tímu

Na pokračovanie projektu Agentúra vybrala externý monitorovací tím (ďalej len „*externý monitorovací tím*“), ktorý jej bude pomáhať pri sledovaní a posudzovaní pokroku projektov a ich súladu so skutočne vzniknutými nákladmi.

Tím externého monitorovania nie je oprávnený prijímať žiadne rozhodnutia v mene Agentúry. Odporúčanie alebo vyhlásenie poskytnuté externým monitorovacím tímom prijímateľom sa nemôže interpretovať tak, že predstavuje pozíciu Agentúry.

ČLÁNOK II.3 - KOMUNIKÁCIA MEDZI STRANAMI

II.3.1 Forma a prostriedky komunikácie

Akákoľvek komunikácia týkajúca sa Dohody alebo jej plnenia musí:

- (a) byť vyhotovená písomne (v papierovej alebo elektronickej podobe);
- (b) obsahovať číslo Dohody a skratku; a
- (c) byť realizovaná pomocou komunikačných údajov uvedených v Článku I.6.

Ak strana požiada o písomné potvrdenie elektronickej komunikácie v primeranej lehote, musí odosielateľ čo najskôr poskytnúť originálnu podpísanú papierovú verziu komunikácie.

Pred priamou komunikáciou s Agentúrou sa koordinujúci prijímateľ musí poradiť s *externým monitorovacím tímom*. Akákoľvek korešpondencia týkajúca sa Dohody alebo jej plnenia zaslaná koordinujúcim prijímateľom Agentúre sa zasiela súbežne *externému monitorovaciemu tímu*.

Formálne oznámenia sa uskutočňujú doporučenou poštou s doručenkou alebo ekvivalentom alebo ekvivalentnými elektronickými prostriedkami.

II.3.2 Dátum komunikácie

Akákoľvek komunikácia sa považuje za uskutočnenú okamihom prijatia prijímajúcou stranou, pokiaľ Dohoda nestanovuje, že sa komunikácia považuje za uskutočnenú v deň odoslania oznámenia.

E-mail sa považuje za prijatý prijímajúcou stranou v deň úspešného odoslania tohto e-mailu za predpokladu, že je odoslaný na e-mailovú adresu uvedenú v Článku I.6. Odosielaajúca strana musí byť schopná preukázať dátum odoslania. Ak odosielaajúca strana dostane správu o nedoručení, musí vyvinúť maximálne úsilie, aby druhá strana skutočne obdržala komunikáciu e-mailom alebo poštou. V takom prípade odosielaajúca strana neporuší svoju povinnosť odoslať takúto komunikáciu v stanovenej lehote.

Pošta zaslaná Agentúre prostredníctvom poštových alebo kuriérskych služieb sa považuje za prijatú Agentúrou v deň, keď je zaregistrovaná útvarom uvedeným v Článku I.6.2, alebo v deň, keď je prijatá *externým monitorovacím tímom*, podľa toho, ktorý z týchto dátumov nastane neskôr.

Formálne oznámenia sa považujú za prijaté prijímajúcou stranou v deň prijatia uvedený v potvrdení, ktoré obdržala odosielaajúca strana, že správa bola doručená uvedenému prijímateľovi.

ČLÁNOK II.4 - ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODY

II.4.1 Agentúra nezodpovedá za žiadne škody, ktoré spôsobí alebo utrpí niektorý z prijímateľov, vrátane škôd spôsobených tretím stranám v dôsledku alebo počas realizácie *projektu*.

II.4.2 S výnimkou *prípádov vyššej moci* musia prijímatelia nahradiť Agentúre všetky škody, ktoré utrpí v dôsledku realizácie *projektu* alebo preto, že *projekt* nebol realizovaný v úplnom súlade s Dohodou.

ČLÁNOK II.5 - KONFLIKT ZÁUJMOV

II.5.1 Prijímatelia musia prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabránili akejkoľvek situácii *konfliktu záujmov*.

II.5.2 Prijímatelia musia bezodkladne informovať Agentúru o akejkoľvek situácii, ktorá predstavuje alebo môže viesť ku *konfliktu záujmov*. Musia okamžite podniknúť všetky potrebné kroky na nápravu tejto situácie.

Agentúra môže overiť, či sú prijaté opatrenia primerané, a môže vyžadovať, aby sa do stanoveného termínu prijali ďalšie opatrenia.

ČLÁNOK II.6 - DÔVERNOSŤ

II.6.1 Počas realizácie *projektu* a päť rokov po vyplatení zostatku musia zmluvné strany dodržiavať požiadavky na dôvernosť pri zaobchádzaní so všetkými *dôvernými informáciami a dokumentmi*.

II.6.2 Zmluvné strany môžu použiť *dôverné informácie a dokumenty* z iných dôvodov, ako je splnenie svojich záväzkov vyplývajúcich z tejto Dohody, len ak najskôr získajú predchádzajúci písomný súhlas druhej zmluvnej strany.

II.6.3 Povinnosť dodržiavať dôvernosť neplatí, ak:

- (a) zverejňujúca strana súhlasí s tým, že zbaví druhú stranu týchto povinností;
- (b) *dôverné informácie alebo dokumenty* sa stanú verejnými iným spôsobom ako porušením povinností týkajúcich sa dodržiavania dôvernosti;
- (c) je zverejnenie *dôverných informácií alebo dokumentov* vyžadované zákonom
- (d) Agentúra zdieľa *dôverné informácie alebo dokumenty* s Európskou komisiou.

II.6.4 *Externý monitorovací tím* musí dodržiavať rovnaké pravidlá pre dodržiavanie dôvernosti, aké sú stanovené pre prijímateľov a Agentúru.

ČLÁNOK II.7 - SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV

II.7.1 Spracovanie osobných údajov Agentúrou

Agentúra musí spracovávať všetky osobné údaje obsiahnuté v Dohode v súlade s nariadením (ES) č. 2018/1725.³

Takéto údaje musí prevádzkovateľ uvedený v Článku I.6.1 spracovať výlučne na účely plnenia, riadenia a monitorovania Dohody alebo na ochranu finančných záujmov EÚ vrátane kontrol, auditov a vyšetrovaní v súlade s Článkom II.27.

Prijímatelia majú právo na prístup k svojim osobným údajom, na ich opravu alebo vymazanie a právo na obmedzenie alebo prípadne právo na prenosnosť údajov alebo právo namietať proti spracovaniu údajov v súlade s nariadením (EÚ) č. 2018/1725. Na tento účel musia zaslať akékoľvek dotazy týkajúce sa spracovania ich osobných údajov prevádzkovateľovi uvedenému v Článku I.7.1.

Prijímatelia sa môžu kedykoľvek obrátiť na európskeho supervízora pre ochranu údajov.

II.7.2 Spracovanie osobných údajov prijímateľmi

Prijímatelia musia na základe Dohody spracúvať osobné údaje v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane údajov (vrátane požiadaviek na oprávnenie alebo oznamovanie).

Prijímatelia môžu svojim zamestnancom poskytnúť prístup iba k údajom, ktoré sú nevyhnutne potrebné na plnenie, správu a monitorovanie Dohody. Prijímateľ musí zabezpečiť, aby sa pracovníci oprávnení na spracúvanie osobných údajov zaviazali k mlčanlivosti alebo aby sa na nich vzťahovala zákonná povinnosť mlčanlivosti.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a Agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov a zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES

Prijímatelia musia prijať príslušné technické a organizačné bezpečnostné opatrenia so zreteľom na riziká spojené so spracovaním a na povahu, rozsah, kontext a účely spracúvania dotknutých osobných údajov. Dôvodom je, aby sa podľa potreby zabezpečilo nasledovné:

- (a) pseudonymizácia a šifrovanie osobných údajov;
- (b) schopnosť zabezpečiť nepretržitú dôvernosť, integritu, dostupnosť a odolnosť systémov a služieb spracovania;
- (c) schopnosť včas obnoviť dostupnosť osobných údajov a prístup k nim v prípade fyzického alebo technického incidentu;
- (d) proces pravidelného testovania, posudzovania a vyhodnocovania účinnosti technických a organizačných opatrení na zaistenie bezpečnosti spracovania;
- (e) opatrenia na ochranu osobných údajov pred náhodným alebo nezákonným zničením, stratou, zmenou, neoprávneným zverejnením alebo prístupom k preneseným, uloženým alebo inak spracovaným osobným údajom.
- (f) zabezpečiť, aby počas komunikácie osobných údajov a prepravy pamäťových médií nebolo možné údaje bez povolenia čítať, kopírovať alebo vymazávať;
- (g) navrhnuť ich organizačnú štruktúru tak, aby vyhovovala požiadavkám na ochranu údajov.

ČLÁNOK II.8 - VIDITEĽNOSŤ FINANCOVANIA ÚNIOU

II.8.1 Informácie o financovaní Úniou a používaní log programu LIFE a Natura 2000

a) Pokiaľ Agentúra nepožiada alebo nedohodne inak, akákoľvek komunikácia alebo publikácia uskutočnená prijímateľmi spoločne alebo jednotlivo, ktorá sa týka projektu, vrátane na konferenciách, seminároch alebo v akýchkoľvek informačných alebo propagačných materiáloch (ako sú brožúry, letáky, plagáty, prezentácie, v elektronickej podobe atď.), musí:

- i. uviesť, že projekt získal financovanie z Únie; a
- ii. zobrazovať *logo Programu LIFE* (príloha II k nariadeniu o LIFE, <https://ec.europa.eu/easme/en/life-communication>). V prípade audiovizuálneho materiálu musia kredity na začiatku a/alebo na konci obsahovať výslovné zvukové a čitateľné zmienky o finančnej podpore LIFE (napr. „S príspevom programu LIFE Európskej únie“).

Pokiaľ nie je Agentúrou stanovené inak, všetok tovar dlhodobej spotreby získaný v rámci projektu musí byť označený logom LIFE

Ak je *logo programu LIFE* zobrazené v spojení s iným logom, musí byť náležite prominentné.

Povinnosť zobraziť *logo programu LIFE* nezakladá prijímateľom právo na výlučné použitie. Prijímatelia si nesmú formou registrácie, alebo žiadnym iným spôsobom privlastniť *logo programu LIFE* alebo inú podobnú ochrannú známku alebo logo.

Na účely prvého, druhého a tretieho pododseku a za podmienok v nich stanovených môžu prijímatelia používať *logo programu LIFE* bez predchádzajúceho súhlasu Agentúry.

Pre projekty v lokalitách Natura 2000 alebo prispievajúce k integrite siete Natura 2000 sa povinnosti týkajúce sa loga programu LIFE vzťahujú aj na logo Natura 2000 (<https://ec.europa.eu/easme/en/life-communication>). Dôležitosť projektu z hľadiska vytvorenia siete Natura 2000 musí byť opísaná na výveskách a na webových stránkach.

- b) Koordinujúci prijímateľ vytvorí *webovú stránku projektu* alebo použije existujúcu webovú stránku aspoň v jednom úradnom jazyku Európskej únie na šírenie informácií o aktivitách, pokroku a výsledkoch projektu. V správach sa uvedie webová adresa, na ktorej sú verejnosti dostupné hlavné výsledky projektu. Táto webová stránka musí byť online najneskôr šesť mesiacov po počiatočnom dátume uvedenom v Článku I.2.2, musí byť pravidelne aktualizovaná a musí byť dostupná podobu najmenej päť rokov po ukončení projektu. Súhrn projektu v anglickom jazyku, vrátane mena a kontaktných údajov koordinujúceho prijímateľa, sa umiestni na webovú stránku LIFE a sprístupní širokej verejnosti.
- c) Prijemcovia zriadia a udržiavajú vývesky s popisom projektu na miestach, kde sa realizuje, na strategických a verejne prístupných miestach.

II.8.2 Zrieknutie sa zodpovednosti vylučujúce zodpovednosť Agentúry

Akákoľvek komunikácia alebo publikácia, ktorá sa týka projektu, realizovaná prijímateľmi spoločne alebo jednotlivo v akejkoľvek podobe a za použitia akýchkoľvek prostriedkov, musí obsahovať:

- (a) že predstavuje iba autorov názor; a
- (b) že Agentúra nie je zodpovedná za akékoľvek použitie informácií, ktoré obsahuje.

ČLÁNOK II.9 - PREDCHÁDZAJÚCE PRÁVA, VLASTNÍCTVO A VYUŽITIE VÝSLEDKOV (VRÁTANE PRÁV DUŠEVNÉHO A PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA)

II.9.1 Vlastníctvo výsledkov prijímateľmi

Prijímatelia si ponechávajú vlastníctvo výsledkov projektu vrátane práv priemyselného a duševného vlastníctva a správ a iných dokumentov, ktoré sa ho týkajú, pokiaľ nie je v Dohode stanovené inak.

S cieľom podpory využívania techník alebo modelov priaznivých pre životné prostredie sa prijímatelia vyzývajú, aby v celej Únii sprístupnili za nediskriminačných a primeraných obchodných podmienok všetky dokumenty, patenty a know-how priamo vyplývajúce z realizácie projektu.

II.9.2 Predchádzajúce práva

Ak Agentúra zašle prijímateľom písomnú žiadosť s uvedením, ktorý z výsledkov zamýšľa použiť, prijímatelia musia:

- (a) vytvoriť zoznam špecifikujúci všetky *predchádzajúce práva* obsiahnuté v týchto výsledkoch; a
- (b) tento zoznam poskytnúť Agentúre najneskôr so žiadosťou o platbu zostatku.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby oni alebo ich prepojené subjekty mali počas plnenia Dohody všetky práva na použitie akýchkoľvek *predchádzajúcich práv*.

II.9.3 Práva na použitie výsledkov a na predchádzajúce práva Únie

Prijímatelia udeľujú Únii a Komisii/Agentúre tieto práva na použitie výsledkov projektu:

- (a) pre svoje vlastné účely a najmä na sprístupnenie osobám pracujúcim pre Agentúru/Komisiu, v iných inštitúciách, Agentúrach a orgánoch Únie a v inštitúciách členských štátov, ako aj na kopírovanie a reprodukciu vcelku alebo sčasti a v neobmedzenom počte kópií;
- (b) reprodukcia: právo na povolenie priamej alebo nepriamej, dočasnej alebo trvalej reprodukcie výsledkov akýmikoľvek prostriedkami (mechanickými, digitálnymi alebo inými) a v akejkkoľvek podobe, a to vcelku alebo sčasti;
- (c) komunikácia pre verejnosť: právo povoliť akékoľvek predstavenie alebo komunikáciu pre verejnosť drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupnenia výsledkov verejnosti takým spôsobom, aby k nim mala verejnosť prístup z miesta a v čase, ktorý si individuálne vybrali; toto právo tiež zahŕňa káblovú alebo satelitnú komunikáciu a vysielanie;
- (d) distribúcia: právo povoliť akúkoľvek formu verejnej distribúcie výsledkov alebo kópií výsledkov;
- (e) úprava: právo na úpravu výsledkov;
- (f) preklad;
- (g) právo ukladať a archivovať výsledky v súlade s pravidlami správy dokumentov platnými pre Agentúru/Komisiu, vrátane digitalizácie alebo konverzie formátu na účely uchovania alebo na nové použitie;
- (h) ak sú výsledkom dokumenty, právo povoliť opätovné použitie dokumentov v súlade s rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie, ak je dané rozhodnutie uplatniteľné a ak dokumenty patria do jeho rozsahu pôsobnosti a nie sú vylúčené žiadnym z jeho ustanovení. Na účely tohto ustanovenia majú pojmy „opätovné použitie“ a „dokument“ význam, ktorý im dáva rozhodnutie 2011/833/EÚ.
- (i) začlenenie do široko prístupných databáz alebo indexov, napríklad prostredníctvom portálov „otvoreného prístupu“ alebo „otvorených údajov“ alebo podobných archívov, či už voľne prístupných alebo prístupných iba po predplatení Kľúčových indikátorov projektu LIFE zozbieraných prijímateľmi v súvislosti s projektom.

Vyššie uvedené práva na používanie môžu byť bližšie špecifikované v osobitných podmienkach.

Ďalšie práva na používanie pre Úniu môžu byť stanovené v osobitných podmienkach.

Prijímcovia musia zabezpečiť, aby mala Únia právo využívať akékoľvek *predchádzajúce práva* obsiahnuté vo výsledkoch projektu. Predchádzajúce práva sa musia používať na rovnaké účely a za rovnakých podmienok, aké platia pre práva na použitie výsledkov projektu, pokiaľ nie je v osobitných podmienkach uvedené inak.

Informácie o vlastníkovi autorských práv sa musia vložiť v prípade, že ich sprístupní Únia. Informácie o autorských právach musia znieť: „© - rok - meno vlastníka autorských práv. Všetky práva vyhradené. Licencia pre Európsku úniu za určitých podmienok.“.

Ak prijímatelia udelia Agentúre/Komisii užívacie práva, nemá to vplyv na jej povinnosti mlčanlivosti podľa Článku II.6 alebo na povinnosti prijímateľov podľa Článku II.2.1.

ČLÁNOK II.10 - ZADÁVANIE ZAKÁZOK POTREBNÝCH NA REALIZÁCIU PROJEKTU

II.10.1 Ak si realizácia projektu vyžaduje, aby prijímatelia obstarali tovar, práce alebo poskytli služby, musia zadať zákazku ponuke, ktorá ponúka najlepšiu hodnotu za vynaložené peniaze, alebo prípadne ponuke, ktorá ponúka najnižšiu cenu. Musia sa pritom vyhnúť akémukoľvek *konfliktu záujmov*. Postupy verejného obstarávania musia byť v súlade so zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania s potenciálnymi dodávateľmi. Prijímatelia musia viesť písomný záznam o použítom postupe, aby sa zabezpečilo, že tieto podmienky boli pri verejnom obstarávaní splnené v súlade s ich obvyklou politikou a/alebo praxou obstarávania.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby Agentúra/Komisia, Európsky dvor audítorov a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) mohli uplatňovať svoje práva podľa Článku II.27 aj voči dodávateľom prijímateľov.

Ak hodnota zákazky presahuje 139 000 EUR, všetci prijímatelia využijú otvorené verejné obstarávanie, vrátane uverejnenia výzvy na predloženie ponuky v príslušných médiách. Pri stanovovaní príslušnej prahovej hodnoty prijímateľ zváži spoločne hodnotu všetkých prepojených položiek.

Prijímateľ, ktorý nedosiahne prahovú hodnotu 139 000 EUR alebo prahovú hodnotu stanovenú v príslušných vnútroštátnych pravidlách verejného obstarávania, zadá zákazku ponuke, ktorá ponúka najlepšiu hodnotu za vynaložené prostriedky, alebo prípadne ponuke, ktorá ponúka najnižšiu cenu, pričom zabráni konfliktu záujmov a musí viesť písomné záznamy o tom, ako bolo splnené kritérium najlepšej hodnoty za peniaze v súlade s obvyklou politikou obstarávania a/alebo praxou prijímateľa.

II.10.2 Prijímatelia, ktorí sú „verejnými obstarávateľmi“ v zmysle smernice 2014/24/EÚ⁴ alebo „obstarávateľmi“ v zmysle smernice 2014/25/EÚ⁵, musia dodržiavať príslušné vnútroštátne pravidlá verejného obstarávania.

Prijímatelia musia zabezpečiť, aby sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa Článkov II.4, II.5, II.6 a II.9, vzťahovali aj na dodávateľov.

II.10.3 Prijímatelia zostávajú výlučne zodpovední za realizáciu projektu a za dodržiavanie Dohody.

II.10.4 Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa Článku II.10.1, náklady spojené s príslušnou zmluvou sa považujú za neoprávnené v súlade s Článkom II.19.2 písm. c), d) a e).

Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa Článku II.10.2, grant sa môže znížiť v súlade s Článkom II.25.4.

ČLÁNOK II.11 - SUBDODÁVATELIA ÚLOH, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU PROJEKTU

II.11.1 Prijímatelia môžu zadať subdodávateľom úlohy, ktoré sú súčasťou *projektu*. Ak tak urobia, musia zabezpečiť, aby boli okrem podmienok uvedených v Článku II.10 splnené aj tieto podmienky:

- (a) subdodávateľské zmluvy nesmú pokrývať kľúčové úlohy *projektu*;
- (b) využitie subdodávok je oprávnené z dôvodu povahy *projektu* a toho, čo je potrebné na jeho realizáciu;
- (c) odhadované náklady na subdodávky sú jasne identifikovateľné v odhadovanom rozpočte, ktorý je uvedený v prílohe III;

akékoľvek použitie subdodávok, pokiaľ nie je ustanovené v prílohách II a III, musí koordinačný prijímateľ oznámiť Agentúre a táto ho musí schváliť. Agentúra môže udeliť súhlas po využití subdodávky, ak subdodávka:

- je osobitne odôvodnená v strednodobej alebo záverečnej technickej správe uvedenej v Článoch I.4.3 a I.4.4; a
- nemá za následok zmeny v Dohode, ktoré by spochybnil rozhodnutie o poskytnutí grantu alebo by boli v rozpore s rovnakým zaobchádzaním so žiadateľmi;

- (d) prijímatelia zabezpečia, aby

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES

- i. sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa Článku II.8, vzťahovali aj na subdodávateľov.
- ii. všetky faktúry vystavené subdodávateľmi boli dostatočne podrobné, aby umožňovali identifikáciu jednotlivých položiek pokrytých poskytovanou službou (t.j. jasný opis a náklady na každú položku).

II.11.2 Ak prijímatelia porušia svoje povinnosti podľa Článku II.11.1 písm. a), b), c) alebo d), náklady spojené s príslušnou zmluvou sa v súlade s Článkom II.19.2 písm. f) považujú za neoprávnené.

Ak prijímatelia porušia svoju povinnosť podľa Článku II.11.1 písm. e), grant sa môže znížiť v súlade s Článkom II.25.4.

ČLÁNOK II.12 - FINANČNÁ PODPORA TRETÍM STRANÁM

II.12.1 Ak si realizácia projektu vyžaduje poskytnutie finančnej podpory tretím stranám, prijímatelia poskytnú takúto finančnú podporu v súlade s podmienkami uvedenými v prílohe II, ktoré musia obsahovať minimálne:

- (a) maximálnu výšku finančnej podpory, ktorá nesmie presiahnuť 15 000 EUR pre každú tretiu stranu a spolu 100 000 EUR pre dobu trvania projektu;
- (b) kritériá na určenie presnej výšky finančnej podpory;
- (c) rôzne druhy činností, ktoré môžu získať finančnú podporu na základe pevného stanoveného zoznamu;
- (d) vymedzenie osôb alebo kategórií osôb, ktoré môžu dostať finančnú podporu;
- (e) kritériá pre poskytnutie finančnej podpory.

II.12.2 Finančná podpora vo forme cien nie je povolená.

II.12.3 Prijímatelia musia zabezpečiť, aby sa podmienky, ktoré sa na nich vzťahujú podľa Článkov II.3, II.4, II.5, II.7, II.8 a II.27, vzťahovali aj na tretie strany, ktoré dostávajú finančnú podporu.

ČLÁNOK II.13 - ZMENY A DOPLNENIA DOHODY

II.13.1 Akákoľvek zmena a doplnenie Dohody musí byť vykonané písomnou formou.

II.13.2 Účelom ani následkom zmeny nesmie byť vykonanie zmien v Dohode, ktoré by spochybnil rozhodnutie o poskytnutí grantu alebo by boli v rozpore s princípmi rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi.

Iba podstatné zmeny si vyžadujú formálnu zmenu a doplnenie Dohody a budú prijaté iba v riadne odôvodnených prípadoch.

Tri mesiace pred koncom každej projektovej fázy, ako je uvedené v prílohe II, koordinujúci prijímateľ predloží žiadosť o zmenu a doplnenie s cieľom aktualizovať realizačný plán, vrátane rozpočtu na nasledujúcu projektovú fázu.

II.13.3 Každá žiadosť o zmenu a doplnenie musí:

- (a) byť riadne odôvodnená;
- (b) byť sprevádzané príslušnými sprievodnými dokumentmi; a
- (c) byť zaslaná druhej strane v dostatočnom časovom predstihu pred tým, ako má nadobudnúť účinnosť, v každom prípade jeden mesiac pred uplynutím *doby realizácie*.

Písmeno c) sa neuplatňuje v prípadoch, ktoré strana požadujúca zmenu a doplnenie riadne odôvodní, ak s tým druhá strana súhlasí.

II.13.4 Žiadosť o zmenu a doplnenie v mene prijímateľov musí predložiť koordinujúci prijímateľ. Ak sa požaduje zmena/výmena koordinujúceho prijímateľa bez jeho súhlasu, žiadosť musia predložiť všetci ostatní prijímatelia a musí k nej byť priložené stanovisko koordinujúceho prijímateľa alebo dôkaz, že toto stanovisko bolo písomne vyžiadané.

II.13.5 Zmeny a doplnenia nadobúdajú platnosť dňom podpísania poslednou stranou alebo dňom schválenia žiadosti o zmenu a doplnenie.

Zmeny a doplnenia nadobúdajú účinnosť dňom, na ktorom sa strany dohodnú, alebo ak taký dohodnutý nie je, dňom, keď zmena a doplnenie nadobúda účinnosť.

ČLÁNOK II.14 - POSTÚPENIE NÁROKOV NA PLATBY TRETÍM STRANÁM

II.14.1 Prijímatelia nesmú postúpiť žiadne zo svojich nárokov na platbu voči Agentúre žiadnej tretej strane, s výnimkou prípadov, keď to schváli Agentúra na základe odôvodnenej písomnej žiadosti koordinujúceho prijímateľa podanej v mene prijímateľov.

Ak Agentúra neakceptuje postúpenie alebo nie sú dodržané jeho podmienky, postúpenie na ňu nemá žiadny vplyv.

II.14.2 Za žiadnych okolností nesmie postúpenie prijímateľov zbaviť ich povinností voči Agentúre.

ČLÁNOK II.15 - VYŠŠIA MOC

II.15.1 Strana, ktorá čelí *vyššej moci*, musí bezodkladne zaslať druhej strane *formálne oznámenie* s uvedením povahy situácie alebo udalosti, jej pravdepodobného trvania a predvídateľných účinkov.

II.15.2 Zmluvné strany musia prijať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie akýchkoľvek škôd spôsobených *vyššou mocou*. Musia urobiť všetko pre to, aby sa čo najskôr obnovila realizácia projektu.

II.15.3 Strana, ktorá čelí *vyššej moci*, nemôže byť považovaná, že porušila svoje povinnosti vyplývajúce z Dohody, ak jej v ich splnení bránila *vyššia moc*.

ČLÁNOK II.16 - POZASTAVENIE REALIZÁCIE PROJEKTU

II.16.1 Pozastavenie realizácie zo strany prijímateľov

Koordinujúci prijímateľ môže v mene prijímateľov pozastaviť realizáciu *projektu* alebo akejkoľvek jeho časti, ak výnimočné okolnosti znemožňujú alebo nadmerne sťažujú túto realizáciu, najmä v prípade *vyššej moci*.

Koordinujúci prijímateľ musí okamžite informovať Agentúru a uviesť:

- a) dôvody pozastavenia, vrátane podrobností o dátume alebo období, keď nastali výnimočné okolnosti; a b) predpokladaný dátum obnovenia projektových prác.

Akonáhle okolnosti umožnia prijímateľom pokračovať v implementácii projektu, koordinujúci prijímateľ musí o tom bezodkladne informovať Agentúru a predložiť žiadosť o zmenu a doplnenie Dohody, v súlade s ustanoveniami Článku II.16.3. Táto povinnosť sa neuplatňuje, ak je Dohoda alebo účasť prijímateľa vypovedaná v súlade s Článkami II.17.1, II.17.2 alebo Článkom II.17.3.1, písm. c) alebo d).

II.16.2 Pozastavenie realizácie zo strany Agentúry

II.16.2.1 Dôvody pre pozastavenie

Agentúra môže pozastaviť realizáciu *projektu* alebo akejkoľvek jeho časti:

- (a) ak má Agentúra dôkazy o tom, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí, podvodu alebo porušenia povinností* v rámci postupu zadávania zákazky alebo počas plnenia Dohody;
- (b) ak má Agentúra dôkazy o tom, že sa prijímateľ dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodu* alebo vážneho porušenia povinností v iných grantoch financovaných Úniou alebo Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu („Euratom“), ktoré boli poskytnuté prijímateľovi za podobných podmienok, a chyby, *nezrovnalosti, podvod* alebo porušenie majú podstatný vplyv na tento grant; alebo
- (c) ak Agentúra má podozrenie na *nezrovnalosti, podvod* alebo porušenie povinností, ktorých sa dopustil prijímateľ v rámci postupu zadávania zákazky alebo pri plnení Dohody, a musí si overiť, či k nim skutočne došlo.

II.16.2.2 Postup pozastavenia

Krok 1 - Pred pozastavením realizácie projektu musí Agentúra zaslať formálne oznámenie koordinujúcemu prijímateľovi:

- (a) v ktorom ho informuje o nasledovných skutočnostiach:
 - (i) o svojom zámere pozastaviť realizáciu;
 - (ii) o dôvodoch pozastavenia;

(iii) o podmienkach potrebných na obnovenie realizácie v prípadoch uvedených v Článku II.16.2.1 písm. a) a b); a

(b) a vyzve ho, aby predložil svoje pripomienky do 30 kalendárnych dní od prijatia formálneho oznámenia.

Krok 2 - Ak Agentúra neobdrží pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v procese napriek prijatým pripomienkam, musí zaslať koordinujúcemu prijímateľovi formálne oznámenie, v ktorom ho informuje o nasledovných skutočnostiach:

- (a) o pozastavení realizácie;
- (b) o dôvodoch pozastavenia; a
- (c) o konečných podmienkach potrebných na obnovenie realizácie v prípadoch uvedených v Článku II.16.2.1 písm. a) a b); alebo
- (d) orientačný dátum ukončenia potrebného overenia v prípade uvedenom v Článku II.16.2.1 písm. c).

Koordinujúci prijímateľ musí okamžite informovať ostatných prijímateľov o pozastavení. Pozastavenie nadobúda účinnosť päť kalendárnych dní po doručení formálneho oznámenia koordinujúcemu prijímateľovi alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je uvedený vo formálnom oznámení.

V opačnom prípade musí Agentúra zaslať koordinujúcemu prijímateľovi formálne oznámenie s informáciou, že v procese pozastavenia nepokračuje.

II.16.2.3 Obnovenie realizácie

Aby bolo možné pokračovať v realizácii, prijímatelia musia čo najskôr splniť oznámené podmienky a musia informovať Agentúru o akomkoľvek dosiahnutom pokroku.

Ak sú podmienky na obnovenie realizácie splnené alebo sa vykonajú potrebné overenia, Agentúra musí zaslať koordinujúcemu prijímateľovi formálne oznámenie:

- (a) v ktorom ho informuje, že podmienky na zrušenie pozastavenia sú splnené; a
- (b) v ktorom bude vyžadovať aby predložil žiadosť o zmenu a doplnenie Dohody, v súlade s ustanoveniami Článku II.16.3. Táto povinnosť sa neuplatňuje, ak je Dohoda alebo účasť prijímateľa vypovedaná v súlade s Článkami II.17.1, II.17.2 alebo Článkom II.17.3.1, písm. c), g) alebo h).

II.16.3 Účinky pozastavenia

Ak je možné pokračovať v realizácii *projektu* a Dohoda nebola vypovedaná, je potrebné vykonať zmenu a doplnenie Dohody v súlade s Článkom II.13 za účelom:

- (a) stanovenia termínu, kedy sa má v projekte pokračovať;
- (b) predĺženia doby trvania *projektu*; a
- (c) vykonania ďalších zmien potrebných na prispôsobenie *projektu* novej situácii.

Pozastavenie sa zrušuje s účinnosťou od dátumu obnovenia stanoveného v dodatku. Tento termín môže byť skôr, ako deň, keď dodatok nadobudne účinnosť.

Náklady vzniknuté počas obdobia pozastavenia, ktoré súvisia s realizáciou pozastaveného projektu alebo jeho pozastavenej časti, nesmú byť preplatené ani uhradené z grantu.

Pozastavenie realizácie projektu nemá vplyv na právo Agentúry vypovedať Dohodu alebo vypovedať účasť prijímateľa v súlade s Článkom II.17.3, znížiť výšku grantu alebo vymáhať neoprávnene vyplatené čiastky v súlade s Článkami II.25.4 a II.26.

Žiadna zo strán nemôže požadovať náhradu škody v dôsledku pozastavenia činnosti druhou stranou.

ČLÁNOK II.17 - VYPOVEDANIE DOHODY

II.17.1 Vypovedanie Dohody koordinujúcim prijímateľom

Prijímatelia môžu Dohodu vypovedať.

Koordinujúci prijímateľ musí zaslať *formálne oznámenie* o vypovedaní Agentúre, v ktorom uvedie:

- (a) dôvody výpovede; a
- (b) termín, kedy výpoveď nadobúda účinnosť. Tento termín musí byť stanovený po *formálnom oznámení*.

Ak koordinujúci prijímateľ neuvedie dôvody vypovedania alebo ak sa Agentúra domnieva, že dôvody nie sú postačujúco odôvodnené na vypovedanie, Dohoda sa považuje za vypovedanú neoprávnene.

Výpoveď nadobúda účinnosť dňom uvedeným vo *formálnom oznámení*.

II.17.2 Vypovedanie účasti jedného alebo viacerých prijímateľov koordinujúcim prijímateľom

Koordinujúci prijímateľ môže vypovedať účasť jedného alebo viacerých prijímateľov na žiadosť dotknutého pridruženého prijímateľa alebo v mene ostatných pridružených prijímateľov.

Koordinujúci prijímateľ musí zaslať Agentúre *formálne oznámenie* o výpovedi a informovať o ňom prijímateľa, ktorého sa vypovedanie týka.

Ak je účasť koordinujúceho prijímateľa vypovedaná bez jeho súhlasu, *formálne oznámenie* musí predložiť iný prepojený prijímateľ (ktorý koná v mene ostatných prepojených prijímateľov).

Formálne oznámenie musí obsahovať:

- (a) dôvody výpovede; a
- (b) stanovisko prijímateľa, ktorého sa výpoveď týka (alebo dôkaz, že o toto stanovisko bol písomne požiadaný);

- (c) termín, kedy výpoveď nadobúda účinnosť. Tento termín musí byť stanovený po *formálnom oznámení*; a
- (d) žiadosť o zmenu a doplnenie Dohody, v súlade s ustanoveniami Článku II.17.4.2 písm. a).

Ak koordinujúci prijímateľ alebo prijímateľ neuvedie dôvody výpovede alebo ak sa Agentúra domnieva, že dôvody nie sú postačujúco odôvodnené na výpoveď, účasť sa považuje za vypovedanú neoprávnene.

Výpoveď nadobúda účinnosť dňom uvedeným vo *formálnom oznámení*.

II.17.3 Vypovedanie Dohody alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov Agentúrou

II.17.3.1 Dôvody vypovedania

Agentúra môže vypovedať Dohodu alebo účasť jedného alebo viacerých prijímateľov, ak:

- (a) zmena právnej, finančnej, technickej, organizačnej alebo vlastníckej situácie prijímateľa pravdepodobne podstatne ovplyvní plnenie Dohody alebo spochybní rozhodnutie o poskytnutí grantu alebo zmenu v súvislosti s prípadmi vylúčenia uvedenými v Článku 136 nariadenia (EÚ) 2018/1046, ktorá spochybňuje rozhodnutie o udelení grantu;
- (b) by po vypovedaní účasti jedného alebo viacerých prijímateľov nevyhnutné úpravy Dohody spochybnili rozhodnutie o udelení grantu alebo by viedli k nerovnakému zaobchádzaniu so žiadateľmi;
- (c) prijímatelia, akákoľvek *spriaznená osoba/subjekt* alebo fyzická osoba, ktorí/é sú nevyhnutní/é pre zadanie zákazky alebo pre plnenie Dohody, sa dopustili závažného *porušenia povinností*, vrátane nesprávnej realizácie *projektu*, ako je uvedené v prílohe II;
- (d) je realizácii *projektu* zabránené alebo je *projekt* pozastavený z dôvodu *vyššej moci* alebo mimoriadnych okolností a buď:
 - (i) obnovenie je nemožné; alebo
 - (ii) nevyhnutné zmeny Dohody by spochybnili rozhodnutie o udelení grantu alebo by boli v rozpore so zásadami rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi;
- (e) prijímateľ alebo fyzická alebo právnická osoba, ktorá preberá neobmedzenú zodpovednosť za dlhy tohto prijímateľa:
 - (i) mal/a na svoj majetok vyhlásený konkurz, ak je predmetom platobnej neschopnosti alebo likvidácie, jeho/jej aktíva spravuje správca konkurznej podstaty alebo súd, ak uzavrel/a Dohodu s veriteľmi, pozastavil/a podnikateľskú činnosť alebo je v obdobnej situácii, ktorá vyplýva z podobného postupu, ktorý stanovujú právne predpisy Únie alebo vnútroštátne právne predpisy;
 - (ii) porušuje svoje povinnosti týkajúce sa platenia daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie v súlade s platnými právnymi predpismi;

- (f) prijímateľ alebo akýkoľvek *spriaznený subjekt* alebo fyzická osoba, ktorá je nevyhnutná pre zadanie zákazky alebo pre plnenie Dohody, sa dopustil/a:
- (i) *závažného profesionálneho pochybenia*, dokázaného akýmkoľvek prostriedkami;
 - (ii) podvodu;
 - (iii) korupcie;
 - (iv) správania spojeného s kriminálnymi organizáciami;
 - (v) prania špinavých peňazí;
 - (vi) trestných činov spojených s terorizmom (vrátane financovania terorizmu);
 - (vii) trestného činu detskej práce alebo iných trestných činov týkajúcich sa obchodovania s ľuďmi;
- (g) Agentúra má dôkazy o tom, že prijímateľ alebo akýkoľvek *spriaznený subjekt* alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorá je nevyhnutná pre zadanie zákazky alebo pre plnenie Dohody, sa dopustila *nezrovnalostí alebo porušenia povinností* v postupe zadávania zákazky alebo pri plnení Dohody, a to aj v prípade, že tento prijímateľ alebo *spriaznený subjekt* alebo fyzická osoba predložila nepravdivé informácie alebo neposkytla požadované informácie;
- (h) Agentúra má dôkazy o tom, že prijímateľ sa dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodu* alebo vážneho porušenia povinností pri iných grantoch od Únie alebo Euratom-u, ktoré mu boli udelené za podobných podmienok, a tieto *nezrovnalosti, podvod* alebo *porušenia povinností* majú podstatný vplyv na tento grant;
- (i) prijímateľ alebo akýkoľvek *spriaznený subjekt* alebo fyzická osoba, ktorá je nevyhnutná na udelenie alebo na plnenie Dohody, vytvorila subjekt v rámci inej jurisdikcie s cieľom obísť fiškálne, sociálne alebo iné právne povinnosti v jurisdikcii svojho obchodného sídla, administratívnej centrály alebo hlavného miesta podnikania;
- (j) prijímateľ alebo akýkoľvek *spriaznený subjekt* alebo fyzická osoba, ktorá je nevyhnutná pre zadanie zákazky alebo pre plnenie Dohody, bol založený s úmyslom uvedeným v bode i) alebo
- (k) Agentúra zaslala prijímateľovi prostredníctvom koordinujúceho prijímateľa formálne oznámenie so žiadosťou, aby ukončil účasť svojho prepojeného subjektu, pretože tento subjekt sa nachádza v situácii stanovenej v písmenách e) až j) a tento prijímateľ nepožiadaval pozmeňujúci a doplňujúci návrh ukončujúci účasť subjektu a prerozdelenie jeho úloh.

II.17.3.2 Postup pri vypovedaní

Krok 1 - Pred vypovedaním Dohody alebo účasti jedného alebo viacerých prijímateľov musí Agentúra zaslať *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi:

- (a) v ktorom ho informuje o nasledovných skutočnostiach:
 - (i) svoj zámer vypovedať;
 - (ii) dôvody výpovede; a
- (b) a vyzve ho, aby do 45 kalendárnych dní od prijatia formálneho oznámenia,:

- (i) predložil pripomienky v mene všetkých prijímateľov; a
- (ii) v prípade Článku II.17.3.1 písm. c) informovať Agentúru o opatreniach na zabezpečenie dodržiavania povinností podľa Dohody.

Krok 2 - Ak Agentúra neobdrží pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v procese napriek prijatým pripomienkam, musí zaslať koordinujúcemu prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje o výpovedi a dátume nadobudnutia účinnosti tejto výpovede. Koordinujúci prijímateľ musí o výpovedi okamžite informovať ostatných prijímateľov.

V opačnom prípade musí Agentúra zaslať koordinujúcemu prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje, že v procese výpovede sa nepokračuje.

Výpoveď nadobúda účinnosť:

- (a) pre výpovede podľa Článku II.17.3.1 písm. a), b), c) a e): v deň uvedený vo *formálnom oznámení* o výpovedi uvedenom v druhom pododseku (t.j. v kroku 2 vyššie);
- (b) pre výpovede podľa Článku II.17.3.1 písm. d), f), g) h) a i): v deň, ktorý nasleduje po dni, keď koordinujúci prijímateľ prijal *formálne oznámenie* o výpovedi, uvedené v druhom pododseku (t.j. v kroku 2 vyššie);

II.17.4 Účinky výpovede

II.17.4.1 Účinky vypovedania Dohody:

Do 60 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia účinnosti výpovede musí koordinujúci prijímateľ predložiť žiadosť o vyplatenie zostatku v súlade s ustanoveniami Článku I.4.4.

Ak Agentúra do vyššie uvedeného termínu nedostane žiadosť o výplatu zostatku, uhradia sa alebo pokryjú sa z grantu iba náklady, ktoré sú zahrnuté v schválenej technickej správe a prípadne v schválenom finančnom výkaze.

Ak Agentúra vypovie Dohodu z dôvodu, že koordinujúci prijímateľ porušil svoju povinnosť predložiť žiadosť o platbu, koordinujúci prijímateľ nemôže po vypovedaní predložiť žiadnu žiadosť o platbu. V takom prípade sa uplatňuje druhý pododsek.

Agentúra na základe predložených správ vypočíta konečnú výšku grantu uvedenú v Článku II.25 a zostatok uvedený v Článku I.5.4. Musia sa brať do úvahy iba činnosti realizované pred dátumom nadobudnutia účinnosti výpovede alebo pred termínom ukončenia *doby realizácie*, ako je uvedené v Článku I.2.2, podľa toho, čo nastane skôr. Ak má grant formu náhrady skutočne vzniknutých nákladov, v súlade s ustanoveniami Článku I.3.2 písm. a) bod i), preplatené alebo kryté z grantu sú iba náklady, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti výpovede. Náklady súvisiace so zmluvami, ktoré sa majú plniť až po výpovedi, sa neberú do úvahy a nie sú preplatené alebo kryté z grantu.

Agentúra môže znížiť grant v súlade s Článkom II.25.4 v prípade:

- (a) nesprávneho vypovedania Dohody koordinujúcim prijímateľom v zmysle Článku II.17.1; alebo
- (b) vypovedanie Dohody Agentúrou z ktoréhokolvek z dôvodov uvedených v Článku II.17.3.1, písm. c), f), g), h) a i).

Žiadna zo strán nemôže požadovať náhradu škody z dôvodu výpovede Dohody druhou stranou.

Po vypovedaní povinnosti prijímateľov naďalej platia, najmä povinnosti v zmysle Článkov I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a akýchkoľvek ďalších ustanovení o využívaní výsledkov, ako je stanovené v osobitných podmienkach.

II.17.4.2 Účinky vypovedania účasti jedného alebo viacerých prijímateľov:

a) Koordinujúci prijímateľ predkladá žiadosť o zmenu a doplnenie, ktorá musí zahŕňať:

- (i) návrh na prerozdelenie úloh prijímateľa alebo prijímateľov, ktorých sa výpoveď týka; a
- (ii) ak je to potrebné, doplnenie jedného alebo viacerých nových prijímateľov, ktorí by nahradili dotknutého prijímateľa alebo prijímateľov a prevzali všetky ich práva a povinnosti vyplývajúce z Dohody.

Ak Agentúra vypovie účasť prijímateľa, koordinujúci prijímateľ musí predložiť žiadosť o zmenu a doplnenie do 60 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto výpovede.

Ak koordinujúci prijímateľ vypovie účasť prijímateľa, musí byť žiadosť o zmenu a doplnenie zahrnutá do *formálneho oznámenia* o výpovedi, uvedeného v Článku II.17.2.

Ak výpoveď nadobudne platnosť po skončení *doby realizácie*, nie je potrebné podať žiadosť o zmenu a doplnenie, pokiaľ dotknutý prijímateľ nie je koordinujúcim prijímateľom. V takom prípade musí žiadosť o zmenu a doplnenie navrhnúť nový koordinujúci prijímateľ.

Ak Agentúra zamietne žiadosť o zmenu a doplnenie, Dohoda sa môže vypovedať v súlade s Článkom II.17.3.1 písm. b). Žiadosť o zmenu a doplnenie možno zamietnuť, ak spochybňuje rozhodnutie o udelení grantu alebo je v rozpore s rovnakým zaobchádzaním so žiadateľmi.

b) Prijemca, ktorého sa výpoveď týka, musí predložiť koordinujúcemu prijímateľovi:

- (i) technickú správu; a
- (ii) účtovnú závierku za obdobie od konca posledného vykazovacieho obdobia do dňa, keď výpoveď nadobúda účinnosť.

Koordinujúci prijímateľ musí tieto informácie zahrnúť do žiadosti o platbu za ďalšie vykazované obdobie.

Do úvahy sa musia brať iba činnosti vykonané pred dátumom nadobudnutia účinnosti výpovede. Ak má grant formu náhrady skutočne vzniknutých nákladov, v súlade s ustanoveniami Článku I.3.2 písm. a) bod i), preplatené alebo kryté z grantu sú iba náklady, ktoré vznikli dotknutému prijímateľovi pred nadobudnutím účinnosti výpovede. Náklady spojené so zmluvami, ktoré sa majú plniť až po výpovedi, sa nepreplácajú ani nepokrývajú z grantu.

Agentúra môže znížiť grant v súlade s Článkom II.25.4. v prípade:

- (a) nesprávneho vypovedania Dohody koordinujúcim prijímateľom v zmysle Článku II.17.2; alebo

- (b) vypovedania účasti prijímateľa Agentúrou z ktoréhokoľvek z dôvodov uvedených v Článku II.17.3.1, písm. c), f), g), h) alebo i).

Žiadna zo strán nemôže požadovať náhradu škody z dôvodu výpovede účasti koordinujúceho prijímateľa druhou stranou.

Po výpovedi povinnosti dotknutého prijímateľa zotrávajú v platnosti, najmä povinnosti v zmysle Článkov I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a akýchkoľvek ďalších ustanovení o využívaní výsledkov, ako je stanovené v osobitných podmienkach.

ČLÁNOK II.18 - ROZHODNÉ PRÁVO, UROVNANIE SPOROV A VYKONATEĽNÉ ROZHODNUTIA

II.18.1 Táto Dohoda sa riadi platnými právnymi predpismi Únie, ktoré sú v prípade potreby doplnené belgickým právom.

II.18.2 V súlade s Článkom 272 ZFEÚ má výhradnú právomoc rozhodovať akýkoľvek spor medzi Úniou a ktorýmkoľvek prijímateľom týkajúci sa výkladu, uplatňovania alebo platnosti Dohody Všeobecný súd alebo v odvolacom konaní Súdny dvor Európskej únie, ak taký spor nemožno urovnať zmierom.

II.18.3 V súlade s Článkom 299 ZFEÚ môže na účely vymáhania v zmysle Článku II.26 Agentúra/Komisia prijať vykonateľné rozhodnutie o uložení peňažných záväzkov iným osobám/subjektom ako štátom.

V súlade s Článkom 263 ZFEÚ možno proti tomuto rozhodnutiu podať *žalobu* na Všeobecnom súde Európskej únie.

ČASŤ B - FINANČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK II.19 OPRÁVNENÉ NÁKLADY

II.19.1 Podmienky oprávnenosti nákladov

Oprávnené náklady na projekt sú náklady, ktoré skutočne vzniknú prijímateľovi a ktoré spĺňajú nasledujúce kritériá:

- (a) vznikajú počas *doby realizácie*, s výnimkou nákladov súvisiacich so žiadosťou o platbu zostatku a zodpovedajúcej podkladovej dokumentácii uvedenej v Článku I.4.4;

Náklad sa považujú za vzniknutý počas *doby realizácie*, keď bola zákonná platobná povinnosť zmluvne dohodnutá po dátume začatia a pred dátumom ukončenia projektu alebo po podpísaní Dohody o grante Agentúrou, ak k tomuto podpisu dôjde pred dátumom začatia projektu;

- (b) sú uvedené v odhadovanom rozpočte *projektu*. Odhadovaný rozpočet je uvedený v Prílohe III;

- (c) vznikajú v súvislosti s *projektom* tak ako je definovaný v Prílohe II a sú potrebné na jeho plnenie;
- (d) sú identifikovateľné a overiteľné, predovšetkým sa zaznamenávajú do účtovných záznamov prijímateľa a určujú sa podľa platných účtovných štandardov krajiny usadenia prijímateľa, a podľa obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa;
- (e) spĺňajú požiadavky platných daňových zákonov a predpisov ako aj zákonov a predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia;
- (f) sú primerané, opodstatnené a spĺňajú zásady riadneho finančného hospodárenia, najmä pokiaľ ide o hospodárnosť a efektívnosť.

II.19.2 Oprávnené priame náklady

Oprávnené *priame náklady projektu* musia spĺňať podmienky oprávnenosti stanovené v Článku II.19.1.

Oprávnené sú najmä tieto kategórie *priamych nákladov*, pokiaľ spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v Článku II.19.1, ako aj nasledujúce podmienky:

- (a) náklady na zamestnancov pridelených k *projektu* a pracujúcich na základe pracovnej zmluvy s príjemcom alebo na základe rovnocenného postupu na dosadenie pracovníka, ak sú tieto náklady v súlade s obvyklými princípmi prijímateľa v oblasti odmeňovania.

Tieto náklady zahŕňajú samotný plat plus príspevky na sociálne zabezpečenie a ďalšie zákonné náklady zahrnuté v odmene. Môžu tiež zahŕňať ďalšie odmeny, vrátane platieb na základe dodatkových zmlúv bez ohľadu na povahu týchto zmlúv, za predpokladu, že sa vyplácajú konzistentným spôsobom, kedykoľvek sa vyžaduje rovnaký druh práce alebo odborných znalostí, nezávisle od použitého zdroja financovania; Náklady na fyzické osoby pracujúce na základe inej ako pracovnej zmluvy s prijímateľom alebo osoby, ktoré sú k prijímateľovi dočasne pridelené treťou stranou, môžu byť tiež zahrnuté do týchto personálnych nákladov, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- (i) osoba pracuje za podobných podmienok ako zamestnanec (najmä pokiaľ ide o organizáciu práce, vykonávané úlohy a priestory, kde sa vykonáva);

- (ii) výsledok práce patrí prijímateľovi (pokiaľ nie je výnimočne dohodnuté inak); a

- iii) náklady sa výrazne nelíšia od nákladov na zamestnancov, ktorí vykonávajú podobné úlohy na základe pracovnej zmluvy s príjemcom;

Súčet verejných príspevkov ako prijímateľov do rozpočtu projektu musí presiahnuť najmenej o 2% celkovú čiastku mzdových nákladov účtovaných za projekt opísaných v Prílohe III pre zamestnancov verejných orgánov, ktorí sa nepovažujú za „dodatočných“.

„Dodatočný“ personál zahŕňa všetkých zamestnancov verejných orgánov s trvalým pracovným pomerom alebo na dobu určitú, ktorých zmluvy alebo obnovovanie zmlúv:

- majú počiatkový dátum v deň začatia projektu alebo po ňom alebo v deň alebo po dátume podpisu Dohody o grante Agentúrou v prípade, že sa tento dátum uskutoční pred dátumom začiatku projektu, a
- ich konkrétne priradujú/pridelujú k projektu.

(b) **cestovné náklady a súvisiace diéty**, pokiaľ sú tieto náklady v súlade s obvyklými postupmi prijímateľa v oblasti pracovných ciest;

(c) **Náklady na odpisy a prototypy**

i) **náklady na odpisy predmetov dlhodobej spotreby** alebo iný majetok (nové alebo použité zariadenia alebo infraštruktúra), tak ako je zaznamenaný v účtovných výkazoch prijímateľa (t. j. uvedený v súpise jeho majetku alebo v inom type registra predmetov dlhodobej spotreby / iného majetku alebo majetok, s ktorým sa zaobchádza ako s kapitálovými výdavkami v súlade s príslušnými predpismi v oblasti daní a účtovníctva) za predpokladu, že tento majetok:

(i) je odpísaný v súlade s medzinárodnými účtovnými štandardmi a obvyklými účtovnými postupmi prijímateľa; a

(ii) bol zakúpený v súlade s Článkom II.10.1 ak k nákupu došlo počas *doby realizácie*;

Oprávnené sú aj náklady na prenájom alebo lízing vybavenia alebo iného majetku za predpokladu, že tieto náklady nepresahujú náklady na odpisy podobného vybavenia alebo majetku a sú bez akýchkoľvek poplatkov za financovanie;

Pri určovaní oprávnených nákladov možno zohľadniť iba tú časť odpisov, prenájmu alebo lízingu, ktorá zodpovedá *dobe realizácie* a miere skutočného použitia na účely *projektu*.

Základ pre výpočet oprávnených nákladov na odpisy nesmie prekročiť nasledujúce limity:

- Náklady na zariadenie: 50% z celkových obstarávacích nákladov,
- Náklady na infraštruktúru: 25% z celkových obstarávacích nákladov;

Výnimočne môžu byť podľa Osobitných podmienok oprávnené plné náklady na nákup tovaru dlhodobej spotreby, ak je to odôvodnené povahou *projektu* a okolností súvisiacich s použitím zariadenia alebo majetku;

Náklady spojené s nákupom tovaru dlhodobej spotreby vrátane oznamovacích tabúl môžu byť oprávnené, iba sú označené logom LIFE (a prípadne logo Natura 2000);

Prototyp je zariadenie alebo infraštruktúra špeciálne vytvorené na realizáciu projektu, ktoré nikdy neboli komercializované a / alebo nie sú k dispozícii ako sériový produkt. Prototyp musí hrať rozhodujúcu úlohu pri ukážkových činnostiach projektu.

(d) náklady na spotrebný materiál a zásoby s výnimkou bežného kancelárskeho spotrebného materiálu a zásob, ak:

(i) sú zakúpené v súlade s Článkom II.10.1; a

(ii) sú priamo priradené k *projektu*;

- (e) náklady vyplývajúce priamo z požiadaviek stanovených v Dohode (šírenie informácií, konkrétne hodnotenie *projektu*, audity, preklady, reprodukcia) vrátane nákladov na požadované finančné záruky za predpokladu, že sú príslušné služby zakúpené v súlade s Článkom II.10.1.;
- (f) náklady spojené so *subdodávkami* (tiež označované ako náklady na externú pomoc) v zmysle Článku II.1.1 za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v Článku II.11.1 (a), (b), (c) a (d);
- (g) náklady na finančnú podporu pre tretie strany
- (h) clá, dane a poplatky zaplatené príjemcom, najmä daň z pridanej hodnoty (DPH), za predpokladu, že sú zahrnuté do oprávnených *priamych nákladov* a pokiaľ nie je v Dohode uvedené inak.

Neodpočítateľná DPH je oprávnená ako výdavok s výnimkou tých činností, ktoré zodpovedajú konceptu zvrchovaných právomocí vykonávaných členskými štátmi;

- (i) Náklady vynaložené na ***výkup pozemkov alebo dlhodobý prenájom pozemkov alebo jednorazové náhrady práv na užívanie pozemkov*** pokiaľ ide o pozemok, ktorý je podstatným spôsobom spojený s realizáciou projektu a je výslovne plánovanou súčasťou projektu sa považuje za oprávnený v plnom rozsahu za predpokladu, že:
 - (aa) v rámci projektu aj mimo neho nákup prispeje k zlepšeniu, udržiavaniu a obnoveniu integrity siete Natura 2000, a to aj zlepšením prepojenia vytváraním koridorov, odrazových mostíkov alebo iných prvkov zelenej infraštruktúry;
 - (bb) nadobudnuté pozemky alebo práva na užívanie pozemku vlastní subjekt alebo fyzická osoba, ktorá nie je príjemcom projektu ani jeho zamestnancom, a vo vzťahu ku ktorým možno vylúčiť konflikt záujmov;
 - (cc) nákup pôdy je jediný alebo nákladovo najefektívnejší spôsob dosiahnutia požadovaného výsledku ochrany a nákupná cena je založená na trhových podmienkach;
 - (dd) kúpený pozemok je dlhodobo vyhradený na využitie, ktoré je v súlade s cieľmi stanovenými v Článkoch 11, 14 alebo 15 Nariadenia o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE);
 - (ee) príslušný členský štát prostredníctvom prevodu alebo iným spôsobom zabezpečí dlhodobé postúpenie tohto pozemku na účely ochrany prírody.
 - (ff) predajca pozemkov / práv nie je orgánom verejnej moci, s výnimkou krátkodobých nájmov miestnych orgánov;
 - (gg) v prípade pozemkov zakúpených v súlade s projektom koordinujúci prijímateľ zabezpečí, aby záznam v katastri nehnuteľností obsahoval záruku, že pozemok bude s konečnou platnosťou pridelený na účel ochrany prírody. Ak v danom členskom štáte pozemkový register neexistuje alebo neposkytuje dostatočnú právnu záruku, koordinujúci prijímateľ musí mať v zmluve o predaji pozemku klauzulu o definitívnom pridelení pozemku na účely ochrany prírody. V prípade krajín, kde by bolo nezákonné zahrnúť takúto záruku do katastra nehnuteľností aj do kúpnej zmluvy, môže Agentúra v tejto súvislosti prijať rovnocennú záruku za

predpokladu, že z dlhodobého hľadiska ponúka rovnakú úroveň ochrany a je v súlade s požiadavkou uvedenou v Článku 20 ods. 3 nariadenia č. 1293/2013:

- (hh) okrem toho pre pozemky zakúpené súkromnými organizáciami obsahuje záznam v katastri nehnuteľností (alebo kúpna zmluva, ak je prijatá namiesto nich, ak sú prijaté podľa predchádzajúceho odseku) záruku, že pozemkový majetok bude prevedený na právny subjekt, ktorý je predovšetkým činný v oblasti ochrany prírody v prípade zániku súkromnej organizácie alebo jej nespôsobilosti na správu pozemku podľa požiadaviek ochrany prírody. V prípade krajín, v ktorých by bolo nezákonné zahrnúť takúto záruku do katastra nehnuteľností alebo kúpnej zmluvy, môže Agentúra v tejto súvislosti prijať rovnocennú záruku za predpokladu, že z dlhodobého hľadiska ponúka rovnakú úroveň ochrany a je v súlade s požiadavkou uvedenou v Článku 20 ods. 3 nariadenia č. 1293/2013;
- (ii) pri kúpe práv je potrebné náležite zmeniť záznam v katastri nehnuteľností;
- (jj) v prípade, že kúpený pozemok bude neskôr zamenený za iný pozemok, na ktorom sa budú realizovať projekty v rámci projektu, výmena sa uskutoční najneskôr pred skončením projektu a na prijaté pozemky sa budú vzťahovať ustanovenia tohto Článku prostredníctvom výmeny. Zakúpený pozemok, ktorý sa má vymeniť je v štádiu strednodobého vykazovania oslobodený od záruky, že bude s konečnou platnosťou pridelený ochrane prírody.

Trvanie *prenájmu pozemku* musí byť obmedzené na dobu trvania projektu (krátkodobý prenájom), v takom prípade sa považuje za subdodávateľský vzťah, alebo musí byť najmenej 20 rokov (dlhodobý prenájom) a musí byť v súlade s potrebami ochrany biotopov a druhov. V prípade dlhodobého prenájomu pôdy musí nájomná zmluva obsahovať všetky ustanovenia a záväzky, ktoré umožnia dosiahnutie jej cieľov v oblasti ochrany biotopov a druhov.

Databáza kúpených pozemkov (LPD) v rámci programu LIFE uchováva elektronické údaje o pozemkoch financovaných z prostriedkov programu LIFE. Koordinujúci prijímateľ je zodpovedný za zadávanie a validáciu údajov o výkupe pozemkov (popisných aj priestorových) v LPD vo fáze predkladania záverečnej správy. Formát údajov bude musieť byť prispôsobený štandardom GIS používaným v LPD. Koordinujúcemu prijímateľovi sa poskytne prístup k LPD šesť mesiacov pred dátumom ukončenia projektu, ako sa uvádza v Článku I.2.2.

Náklady, ktoré vzniknú pri platbe náhrady za ušlý príjem, sú oprávnené za predpokladu, že tieto náklady boli nevyhnutné na dosiahnutie cieľov integrovaného programu LIFE Príroda (LIFE Nature), LIFE na zmiernenie zmeny podnebia (LIFE Climate Change Mitigation) alebo programu LIFE na prispôsobenie sa zmene podnebia (LIFE Climate Change Adaptation) a že vyplatenie náhrady:

- zodpovedá trhovým cenám;
- sa uskutoční formálnou cestou prostredníctvom právneho dokumentu; a
- kompenzácia sa nevypláca orgánu verejnej moci, s výnimkou kompenzácie miestnemu orgánu, ak to Agentúra výslovne schváli ako nevyhnutné na dosiahnutie cieľov projektu.

- (j) Náklady spojené s výrobou komunikačných materiálov vrátane webových stránok môžu byť oprávnené, iba ak sú označené logom LIFE (prípadne logo Natura 2000).

II.19.3 Oprávnené nepriame náklady

Oprávnené *nepriame náklady* v rámci projektu (tiež označované ako „režijné náklady“) musia predstavovať spravodlivé rozdelenie celkových režijných nákladov prijímateľa a musia spĺňať podmienky oprávnenosti stanovené v Článku II.19.1.

Oprávnené nepriame náklady sa deklarujú na základe paušálnej sadzby uvedenej v Prílohe III v súlade s Článkom I.3.2 písm. (a) bodom iv) a nepresahujú 7% oprávnených priamych nákladov prijímateľa, okrem nákladov na kúpu pôdu / dlhodobý prenájom pozemkov / jednorazové náhrady za práva na užívanie pozemkov.

II.19.4 Neoprávnené náklady

Okrem akýchkoľvek ďalších nákladov, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v Článku II.19.1, nasledujúce náklady sa nebudú považovať za oprávnené:

- (a) návratnosť kapitálu a dividendy vyplatené príjemcom;
- (b) dlh a poplatky za dlhovú službu;
- (c) rezervy na straty alebo dlhy;
- (d) dlžné úroky;
- (e) pochybné pohľadávky;
- (f) straty z výmenných kurzov;
- (g) náklady na prevody z Agentúry účtované bankou prijímateľa;
- (h) náklady deklarované príjemcom v rámci iného projektu, ktorý získal grant financovaný z rozpočtu Európskej únie. Medzi takéto granty patria granty udelené členským štátom a financované z rozpočtu Európskej únie a granty udelené inými subjektmi ako agentúrou na účely realizácie rozpočtu Európskej únie. Najmä prijímatelia, ktorí dostávajú prevádzkový grant financovaný z rozpočtu EÚ alebo Euratomu, nemôžu deklarovať nepriame náklady na obdobie(-ia) pokryté prevádzkovým grantom, pokiaľ nemôžu preukázať, že prevádzkový grant nepokrýva žiadne náklady na projekt.
- (i) príspevky v naturáliách od tretích strán vrátane dobrovoľníckej práce;
- (j) nadmerné alebo neuvážené výdavky; k) odpočítateľná DPH.
- (l) akékoľvek náklady súvisiace s akciami, ktoré možno považovať za kompenzačné alebo zmierňujúce opatrenia za škody⁶ spôsobené na prírode alebo biodiverzite povolenými plánmi alebo projektmi;
- (m) pokiaľ to nie je výslovne uvedené v popise projektu v Prílohe II, akékoľvek náklady spojené s plánmi riadenia, akčnými plánmi a podobnými plánmi⁷, vypracovaný alebo upravený v kontexte projektu v rámci programu LIFE, ak súvisiaci plán nebude prijatý

⁶Pokiaľ by však také škody neboli spôsobené cieľmi samotného projektu v programe LIFE.

⁷Do tejto kategórie nie sú zahrnuté povinné plány po skončení programu LIFE.

a funkčný pred dátumom ukončenia projektu. Patrí sem dokončenie všetkých procesných / právnych krokov v členských štátoch, v ktorých sa takéto postupy predpokladajú, pred dátumom ukončenia projektu;

- (n) náklady na hlavnú infraštruktúru alebo základný vedecký výskum, pokiaľ to nie je výslovne uvedené v popise projektu v Prílohe II;

ČLÁNOK II. 20 - IDENTIFIKOVATEĽNOSŤ A OVERITEĽNOSŤ DEKLAROVANÝCH ČIASTOK

II.20.1 Deklarovanie nákladov a príspevkov

Každý prijímateľ musí deklarovať ako oprávnené náklady alebo ako požadovaný príspevok:

- (a) pre skutočné náklady: skutočne vynaložené náklady na *projekt* ;
- (b) pre jednotkové náklady alebo jednotkové príspevky: neuplatňuje sa;
- (c) pre jednorazové náklady alebo jednorazové príspevky: neuplatňuje sa;
- (d) pre paušálne náklady alebo paušálne príspevky: suma získaná uplatnením paušálnej sadzby uvedenej v Článku I.3.2 písm. (a) (iv) alebo (d);
- (e) pre jednotkové náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;
- (f) pre jednorazové náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;
- (g) pre paušálne náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;

II.20.2 Záznamy a iná dokumentácia na podporu deklarovaných nákladov a príspevkov

V rámci kontrol alebo auditov uvedených v Článku II.27 musí každý prijímateľ na požiadanie poskytnúť:

- (a) pre skutočné náklady: adekvátne podkladové dokumenty na preukázanie deklarovaných nákladov, napríklad zmluvy, faktúry a účtovné záznamy.

Okrem toho bežné účtovnícke a interné kontrolné postupy prijímateľa musia umožňovať priame zúčtovanie deklarovaných súm s čiastkami zaznamenanými v jeho účtovných výkazoch a s čiastkami uvedenými v podkladových dokumentoch;

- (b) pre jednotkové náklady alebo jednotkové príspevky: neuplatňuje sa;
- (c) pre jednorazové náklady alebo jednorazové príspevky: neuplatňuje sa;
- (d) pre paušálne náklady alebo paušálne príspevky: príslušné podkladové dokumenty na preukázanie oprávnených nákladov alebo požadovaného príspevku, na ktoré sa paušálna sadzba vzťahuje.
Prijímateľ nemusí k použitej paušálnej sadzbe uvádzať skutočné pokryté oprávnené náklady ani poskytnúť podkladové dokumenty ako sú účtovné výkazy;

- (e) pre jednotkové náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;
- (f) pre jednorazové náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;
- (g) pre paušálne náklady deklarované na základe obvyklých postupov účtovania nákladov prijímateľa: neuplatňuje sa;

II.20.3 Podmienky na určenie súladu s postupmi účtovania nákladov

Neuplatňuje sa

II. ČLÁNOK 21 - OPRÁVNENOSŤ NÁKLADOV SUBJEKTOV PRIDRUŽENÝCH K PRÍJEMCOM

Ak osobitné podmienky obsahujú ustanovenie o subjektoch pridružených k príjemcom, náklady vzniknuté takémuto subjektu sú oprávnené, ak:

- (a) spĺňajú rovnaké podmienky podľa Článku II.19 a II.20, ako sa uplatňujú na prijímateľa;
a
- (b) prijímateľ, ku ktorému je subjekt pridružený, zabezpečí splnenie podmienok vzťahujúcich sa na prijímateľa podľa Článkov II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 a II.27 sa vzťahujú aj na túto účtovnú jednotku.

II. ČLÁNOK 22 - PREVODY V RÁMCI ROZPOČTU

Prijímatelia môžu upravovať odhadovaný rozpočet stanovený v Prílohe III prevodmi medzi sebou a to až do výšky 20% celkových oprávnených nákladov medzi rôznymi rozpočtovými kategóriami, ak sa *projekt* plní tak, ako je uvedené v Prílohe II. Táto úprava si nevyžaduje zmenu a doplnenie Dohody ako ustanovuje Článok II.13.

Prijímatelia však nemôžu pripočítať náklady spojené s *subdodávkami* neošetrenými v Prílohe I, pokiaľ nie sú také doplnujúce *subdodávky* schválené Agentúrou v súlade s Článkom II.11.1 (d).

Ako výnimka z prvého pododseku, ak chcú prijímatelia zmeniť hodnotu príspevku, na ktorý má každý z nich nárok, ako sa uvádza v treťom pododseku II. 26.3, písm. c), koordinujúci prijímateľ musí požiadať o zmenu a doplnenie, ako je ustanovené v Článku II.13.

II. ČLÁNOK 23 - NEDODRŽIAVANIE VYKAZOVACÍCH POVINNOSTÍ

Agentúra môže vypovedať Dohodu podľa Článku II.17.3.1 (c) a môže znížiť grant podľa Článku II.25.4 ak koordinujúci prijímateľ:

- (a) nepodal žiadosť o priebežnú platbu alebo platbu zostatku spolu s dokladmi uvedenými v Článkoch I.4.3 alebo I.4.4 do 90 kalendárnych dní po skončení príslušného vykazovaného obdobia; a
- (b) nepodal takúto žiadosť do ďalších 60 kalendárnych dní napriek písomnej upomienke zaslanej Agentúrou.

II. ČLÁNOK 24 - POZASTAVENIE PLATIEB A ČASOVÁ LEHOTA PLATBY

II.24.1 Pozastavenie platieb

II.24.1.1 Dôvody pozastavenia

Agentúra môže kedykoľvek pozastaviť, úplne alebo čiastočne, platby predbežného financovania a priebežné platby pre jedného alebo viacerých príjemcov alebo platbu zostatku pre všetkých príjemcov:

- (a) ak má Agentúra dôkazy o tom, že sa v konaní prijímateľa sú *nezrovnalosti*, prípadne konal *podvodne* alebo *porušil svoje povinnosti* v postupe zadávania zákazky alebo pri vykonávaní Dohody alebo ak prijímateľ neplní svoje povinnosti podľa Dohody;
- (b) ak má Agentúra dôkazy o tom, že prijímateľ sa dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalosti*, *podvodov* alebo *závažné porušenie povinností* v iných grantoch financovaných Európskou úniou alebo Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu („Euratom“) udelených prijímateľovi za podobných podmienok a tieto *nezrovnalosti*, *podvod* alebo *porušenie povinností* majú podstatný dopad na tento grant; alebo
- (c) ak má Agentúra podozrenie, že sa prijímateľ dopustil *nezrovnalostí*, *podvodu* alebo *porušenia povinností* v rámci postupu zadávania zákazky alebo pri vykonávaní zmluvy, a musí si overiť, či k nim skutočne došlo.

II.24.1.2 Postup pozastavenia

Krok 1 - Pred pozastavením platieb musí Agentúra poslať *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi kde:

- (a) informuje o:
 - (i) svojom zámere pozastaviť platby;
 - (ii) dôvodoch pozastavenia;
 - (iii) v prípadoch uvedených v Článku II písm. (a) a (b) 24.1.1, o podmienkach, ktoré je potrebné splniť, aby sa platby mohli obnoviť; a
- (b) vyzýva ho, aby predložila pripomienky do 30 kalendárnych dní od prijatia *formálneho oznámenia*.

Krok 2 - Ak Agentúra neobdrží pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v konaní napriek prijatým pripomienkam, musí zaslať *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi, v ktorom ho informuje o:

- (a) pozastavení platieb
- (b) dôvodoch pozastavenia;
- (c) konečných podmienkach, za ktorých je možné obnoviť platby v prípadoch uvedených v Článku II písm. a) a b).24.1.1;
- (d) orientačný dátum ukončenia potrebného overenia v prípade uvedenom v písm. c) Článku II.24.1.1.

Koordinujúci prijímateľ musí okamžite informovať ostatných príjemcov o takomto pozastavení platieb. Pozastavenie nadobúda účinnosť dňom odoslania *formálneho oznámenia* pozastavenia Agentúrou (krok 2).

V opačnom prípade musí Agentúra zaslať *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi, v ktorom ho informuje, že nepokračuje v postupe pozastavenia.

II.24.1.3 Účinky pozastavenia

Počas obdobia pozastavenia platieb nie je koordinujúci prijímateľ oprávnený predložiť:

- (a) akékoľvek žiadosti o platby a podkladové dokumenty uvedené v Článoch I.4.2, I.4.3 a I.4.4; alebo
- (b) ak sa pozastavenie týka platieb predbežného financovania alebo priebežných platieb iba pre jedného alebo viacerých príjemcov, akékoľvek žiadosti o platby a podkladové dokumenty týkajúce sa účasti dotknutého prijímateľa alebo príjemcov na *projekte*.

Zodpovedajúce žiadosti o platby a podkladové dokumenty sa môžu predložiť čo najskôr po obnovení platieb alebo sa môžu zahrnúť do prvej žiadosti o platbu splatnú po obnovení platieb v súlade s harmonogramom stanoveným v Článku I.4.1.

Pozastavenie platieb nemá vplyv na právo koordinujúceho prijímateľa pozastaviť vykonávanie *projektu* ako je ustanovené v Článku II.16.1 alebo vypovedať Dohodu alebo účasť prijímateľa, ako je uvedené v Článoch II.17.1 a II.17.2.

II.24.1.4 Obnovenie platieb

Aby mohla Agentúra obnoviť platby, musia prijímatelia čo najskôr splniť oznámené podmienky a musia informovať Agentúru o akomkoľvek dosiahnutom pokroku.

Ak budú splnené podmienky na obnovenie platieb, pozastavenie sa zruší. Agentúra zašle *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi, v ktorom ho o tom informuje.

II.24.2 Pozastavenie lehoty na platby

II.24.2.1 Agentúra môže kedykoľvek pozastaviť lehotu na platbu uvedenú v Článoch I.4.9, I.4.10 a I.4.11, ak nie je možné schváliť žiadosť o platbu, pretože:

- (a) nie je v súlade s Dohodou;
- (b) neboli predložené príslušné doklady; alebo
- (c) existujú pochybnosti o oprávnenosti nákladov deklarovaných v účtovnej závierke a sú potrebné ďalšie kontroly, preskúmania, audity alebo vyšetrovania.

II.24.2.2 Agentúra musí zaslať *oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi s informáciou o:

- (a) pozastavení; a
- (b) dôvodoch pozastavenia.

Pozastavenie nadobúda účinnosť dňom, keď Agentúra zašle *oznámenie*.

II.24.2.3 Ak podmienky na pozastavenie platobnej lehoty už nie sú splnené, pozastavenie sa zruší a zostávajúce obdobie sa obnoví.

Ak pozastavenie presiahne dva mesiace, koordinujúci prijímateľ môže požiadať Agentúru, či bude toto pozastavenie pokračovať.

Ak bol platobný termín pozastavený z dôvodu, že technické správy alebo finančné výkazy nie sú v súlade s Dohodou a revidovaná správa alebo výkaz nie sú predložené alebo boli predložené, ale sú tiež zamietnuté, môže Agentúra vypovedať Dohodu alebo účasť prijímateľa, tak ako ustanovuje Článok II.17.3.1 (c) a znížiť grant podľa Článku II.25.4

II. ČLÁNOK 25 - VÝPOČET KONEČNEJ VÝŠKY GRANTU

Konečná výška grantu závisí od rozsahu, v akom bol *projekt* plnený v súlade s podmienkami Dohody.

Konečnú výšku grantu vypočítava Agentúra v čase platby zostatku. Výpočet zahŕňa tieto kroky:

Krok 1 - Uplatnenie sadzby náhrady na oprávnené náklady a pripočítanie jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov

Krok 2 - Obmedzenie *maximálnej výšky grantu*

Krok 3 - Zníženie z dôvodu pravidla neziskovosti

Krok 4 - Zníženie z dôvodu nesprávneho plnenia alebo porušenia iných povinností.

II.25.1 Krok 1 - Uplatnenie sadzby náhrady na oprávnené náklady a pripočítanie jednotkových, paušálnych a jednorazových príspevkov

Tento krok sa uplatňuje takto:

- (a) Ak má grant v súlade s Článkom I.3.2 písm. (a) formu náhrady oprávnených nákladov, na oprávnené náklady *projektu* sa použije miera náhrady stanovená v uvedenom Článku schválená Agentúrou pre zodpovedajúce kategórie nákladov, príjemcov a pridružených subjektov;
- (b) Ak má grant v súlade s Článkom I.3.2 písm. (b) formu jednotkového príspevku, jednotkový príspevok schválený Agentúrou pre prijímateľa a jeho pridružené subjekty uvedený v tomto Článku sa vynásobí skutočným počtom jednotiek;
- (c) Ak má grant v súlade s Článkom I.3.2 písm. (c) formu jednorazového príspevku, použije Agentúra jednorazovú sumu uvedenú v uvedenom Článku na prijímateľa a jeho pridružené subjekty, ak zistí, že príslušné úlohy alebo časť *projektu* boli riadne realizované v súlade s Prílohou I;
- (d) Ak má grant v súlade s Článkom I.3.2 písm. (d) formu paušálneho príspevku, paušálna sadzba uvedená v uvedenom Článku sa uplatňuje na oprávnené náklady alebo na príspevok schválený Agentúrou pre prijímateľa a jeho pridružené subjekty.

II.25.2 Krok 2 – Obmedzenie maximálnej výšky grantu

Celková suma, ktorú Agentúra vypláti príjemcom, nesmie za žiadnych okolností prekročiť *maximálnu výšku grantu*.

Ak je suma získaná podľa Kroku 1 vyššia ako táto maximálna výška, konečná výška grantu sa obmedzí na túto maximálnu výšku.

II.25.3 Krok 3 - Zníženie z dôvodu pravidla neziskovosti

Grant nesmie príjemcom priniesť zisk, pokiaľ nie je v Osobitných podmienkach uvedené inak.

Zisk sa musí vypočítat' nasledujúcim spôsobom:

- a) výpočet prebytku celkových príjmov z projektu nad celkovými oprávnenými nákladmi projektu nasledujúcim spôsobom:

{príjmy z projektu

mínus

konsolidované celkové oprávnené náklady a príspevky schválené Agentúrou zodpovedajúce sumám určeným v súlade s Článkom II.25.1}

Príjmy z projektu sa počítajú takto:

{výnosy generované *projektom* pre príjemcov a pridružené subjekty iné ako neziskové organizácie

plus

čiastka získaná podľa Krokov 1 a 2}

kde výnosy generované *projektom* sú konsolidované výnosy stanovené, generované alebo potvrdené pre príjemcov a pridružené subjekty iné ako neziskové organizácie v deň, keď koordinátor vypracuje žiadosť o vyplatenie zostatku.

Príspevky v naturáliách a finančné príspevky tretích strán sa nepovažujú za príjmy.

- b) Ak je suma vypočítaná podľa písmena (a) kladná, odpočíta sa táto suma od sumy vypočítanej podľa Krokov 1 a 2, v pomere ku konečnej miere náhrady skutočných oprávnených nákladov *projektu* schválenej Agentúrou pre kategórie nákladov uvedené v Článku I.3.2 písm. (a) a (i).

II.25.4 Krok 4 - Zníženie z dôvodu nesprávneho plnenia alebo porušenia iných povinností

Agentúra môže znížiť *maximálnu výšku grantu* ak *projekt* nebol plnený správne, ako je uvedené v Prílohe II (t. j. ak nebol plnený alebo bol plnený zle, čiastočne alebo neskoro), alebo ak bola porušená iná povinnosť podľa Dohody.

Výška zníženia bude úmerná miere, do akej bol *projekt* plnený nesprávne alebo na základe závažnosti porušenia.

Predtým, ako Agentúra zníži grant, a okrem prípadov, keď je zníženie spôsobené nedodržaním pravidla 2% v Článku II.19.2 (a) (iii), musí poslať a *formálne oznámenie* koordinujúcemu prijímateľovi, ktoré:

(a) informuje o:

- (i) svojom zámere znížiť *maximálnu výšku grantu* ;
- (ii) sumu, o ktorú má v úmysle znížiť grant;
- (iii) dôvody zníženia;

(b) a vyzve ho, aby predložil pripomienky do 30 kalendárnych dní od prijatia formálneho oznámenia.

Ak Agentúra neobdrží žiadne pripomienky alebo sa rozhodne pokračovať v znižovaní napriek prijatým pripomienkam, zašle *formálne oznámenie*, v ktorom informuje koordinujúceho prijímateľa o svojom rozhodnutí.

Ak sa grant zníži, Agentúra musí vypočítať zníženú výšku grantu odpočítaním výšky zníženia (vypočítaného v pomere k nesprávnemu plneniu *projektu* alebo závažnosti porušenia povinností) z *maximálnej výšky grantu*.

Konečná výška grantu bude nižšia z týchto dvoch možností:

- (a) čiastka získaná podľa Krokov 1 až 3; alebo (b)
- znížená výška grantu nasledujúca po kroku 4.

II. ČLÁNOK 26 – REFUNDÁCIA

II.26.1 Vymáhanie v čase platby zostatku

Ak má vyplatenie zostatku formu spätného vymáhania, koordinujúci prijímateľ musí Agentúre vrátiť príslušnú sumu, aj keď nebol konečným príjemcom tejto dlžnej sumy. Agentúra si však vyhradzuje právo, ak je to vhodné, vymáhať dlžnú sumu priamo od konečného prijímateľa.

II.26.2 Vrátenie po zaplatení zostatku

Ak sa má suma vymôcť podľa ustanovení v Článoch II.27.6, II.27.7 a II.27.8., prijímateľ, ktorého sa týka audit alebo zistenia OLAF-u, musí Agentúre vrátiť príslušnú sumu. Ak sa zistenia auditu netýkajú konkrétneho prijímateľa (alebo jeho pridružených subjektov), koordinujúci prijímateľ musí Agentúre vrátiť príslušnú sumu, aj keď nebol konečným príjemcom dlžnej sumy.

Každý prijímateľ je zodpovedný za vrátenie akejkoľvek sumy, ktorú Agentúra neoprávnene vyplatila ako príspevok na úhradu nákladov vzniknutých jej pridruženým subjektom.

II.26.3 Postup vymáhania

Pred vymáhaním musí Agentúra zaslať *formálne oznámenie* príslušnému prijímateľovi, ktorom:

- (a) informuje prijímateľa o svojom zámere vymáhať neoprávnene vyplatenú sumu;
- (b) uvedie dlžnú sumu a dôvody vymáhania; a
- (c) vyzve prijímateľa, aby v stanovenej lehote predložil akékoľvek pripomienky.

Ak neboli predložené žiadne pripomienky alebo ak sa Agentúra napriek pripomienkam predloženým príjemcom rozhodne pokračovať v postupe vymáhania, môže Agentúra potvrdiť vymáhanie zaslaním *formálneho oznámenia* prijímateľovi pozostávajúce z ťarchopisu s oznámením dlhu s uvedením podmienok a dátumu platby.

Ak platba nebola vykonaná do dátumu uvedeného v ťarchopise, Agentúra / Komisia vymôže dlžnú sumu:

- (a) započítaním bez predchádzajúceho súhlasu prijímateľa proti všetkým sumám, ktoré prijímateľovi dlží Agentúra, Komisia alebo výkonná agentúra (z rozpočtu Európskej únie alebo Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, t .j. Euratom-u) (ďalej len „započítanie“);

Za výnimočných okolností môže Agentúra v záujme ochrany finančných záujmov Európskej únie vykonať započítanie pred dátumom splatnosti.

Proti takémuto započítaniu možno podať žalobu na Všeobecnom súde Európskej únie v súlade s Článkom 263 ZFEÚ;

- (b) čerpaním finančnej záruky, ak bola takáto záruka poskytnutá, v súlade s Článkom I.4.9 („čerpanie finančnej záruky“);
- (c) spoločným a nerozdielnym ručením príjemcov do výšky maximálneho príspevku EÚ uvedeného pre každého prijímateľa v odhadovanom rozpočte (príloha III v znení posledných zmien a doplnení);
- (d) podniknutím právnych krokov stanovených v Článku II.18.2 alebo v Osobitných podmienkach alebo prijatím vykonateľného rozhodnutia podľa Článku II.18.3.

II.26.4 Úroky z omeškania

Ak sa platba neuskutoční do dátumu uvedeného v ťarchopise s oznámením o dlhu, suma, ktorá sa má vrátiť, sa zvýši o úrok z omeškania vo výške stanovenej v Článku I.4.13 odo dňa nasledujúceho po dátume platby v ťarchopise do a vrátane dátumu, kedy agentúra dostane úplnú platbu sumy.

Čiastočné platby musia byť najskôr pripísané na ťarchu poplatkov a úrokov z omeškania a potom na istinu.

II.26.5 Bankové poplatky

Bankové poplatky, ktoré vzniknú v procese vymáhania, musí znášať dotknutý prijímateľ, pokiaľ nie je ustanovená v smernici 2007/64 / ES⁸ platí.

II. ČLÁNOK 27 - KONTROLY, AUDITY A HODNOTENIA

II.27.1 Technické a finančné kontroly, audity, priebežné a záverečné hodnotenia

Agentúra môže počas vykonávania *projektu* alebo po jeho skončení vykonávať technické a finančné kontroly a audity s cieľom zistiť, či prijímatelia plnia *projekt* riadne a plnia si povinnosti vyplývajúce z Dohody. Môže tiež skontrolovať zákonné záznamy príjemcov na účely pravidelného posudzovania jednorazových platieb, jednotkových nákladov alebo paušálnych súm.

S informáciami a dokumentmi poskytnutými v rámci kontrol alebo auditov sa musí zaobchádzať ako s dôvernými informáciami.

Agentúra môže navyše vykonať priebežné alebo konečné hodnotenie vplyvu *projektu* merané oproti cieľom príslušného programu Európskej únie.

Kontroly, audity alebo hodnotenia Agentúry môžu vykonávať buď priamo zamestnanci Agentúry, alebo akýkoľvek iný externý orgán, ktorý je na to oprávnený konať v jej mene.

Agentúra môže tieto kontroly, audity alebo hodnotenia iniciovať počas plnenia Dohody a počas obdobia piatich rokov odo dňa platby zostatku.

Toto obdobie je obmedzené na tri roky, ak *maximálna výška grantu* nepresiahne 60 000 EUR.

Postupy v rámci kontroly, auditu alebo hodnotenia sa považujú za začaté dňom doručenia listu Agentúry, ktorý danú skutočnosť oznamuje.

Ak sa audit vykonáva v pridruženom subjekte, dotknutý prijímateľ musí tento pridružený subjekt informovať.

II.27.2 Povinnosť uchovávať dokumenty

Prijímatelia musia uchovávať všetky pôvodné dokumenty, najmä účtovné a daňové záznamy, uložené na akomkoľvek vhodnom médiu, vrátane digitalizovaných originálov, ak to umožňujú ich vnútroštátne právne predpisy a nariadenia a za podmienok v nich stanovených, a to po dobu piatich rokov od dátumu vyplatenia zostatku.

Obdobie, počas ktorého sa musia doklady uchovávať je obmedzené na tri roky ak *maximálna výška grantu* nepresiahne 60 000 EUR.

Lehoty uvedené v prvom a druhom pododseku sú dlhšie, ak prebiehajú audity, odvolania, súdne spory alebo vymáhanie pohľadávok týkajúcich sa grantu, a to aj v prípadoch uvedených v

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES.

Článku II.27.7. V takýchto prípadoch musia prijímatelia uchovávať dokumenty, kým nebudú ukončené audity, odvolania, spory alebo vymáhanie pohľadávok.

II. 27.3 Povinnosť poskytnúť informácie

Ak sa pred platbou zostatku začne kontrola, audit alebo hodnotenie, koordinujúci prijímateľ musí poskytnúť všetky informácie vrátane informácií v elektronickej podobe, ktoré požaduje Agentúra alebo akýkoľvek iný externý orgán oprávnený Agentúrou. Ak je to vhodné, Agentúra môže požiadať, aby prijímateľ poskytol tieto informácie priamo.

Ak sa po zaplatení zostatku začne kontrola alebo audit, informácie uvedené v predchádzajúcom pododseku musí poskytnúť dotknutý prijímateľ.

Ak dotknutý prijímateľ nedodrží povinnosti stanovené v prvom a druhom pododseku, Agentúra môže zvážiť:

- (a) akékoľvek náklady nedostatočne odôvodnené informáciami poskytnutými príjemcom ako neoprávnené;
- (b) akýkoľvek jednotkový príspevok, paušálnu sumu alebo paušálny príspevok nedostatočne podložené informáciami poskytnutými príjemcom ako neoprávnené.

II.27.4 Miestne kontrolné návštevy

Počas kontroly na mieste musia prijímatelia umožniť zamestnancom Agentúry a externým zamestnancom splnomocneným Agentúrou prístup do miest a priestorov, kde *projekt* bol alebo je realizovaný a ku všetkým potrebným informáciám vrátane informácií v elektronickej podobe.

Musia zabezpečiť, aby informácie boli ľahko dostupné v čase miestnej kontrolnej návštevy a aby boli požadované informácie odovzdané vo vhodnej forme.

Ak dotknutý prijímateľ odmietne poskytnúť prístup na stránky, do priestorov a k informáciám požadovaným v prvom a druhom pododseku, Agentúra môže zvážiť:

- (a) akékoľvek náklady nedostatočne odôvodnené informáciami poskytnutými príjemcom ako neoprávnené;
- (b) akýkoľvek jednotkový príspevok, paušálnu sumu alebo paušálny príspevok nedostatočne podložené informáciami poskytnutými príjemcom ako neoprávnené.

II.27.5 Námietkové konanie

Na základe zistení zistených počas auditu sa musí vypracovať predbežná správa (ďalej len „návrh správy o audite“). Agentúra alebo jej splnomocnený zástupca ho musí zaslať príslušnému prijímateľovi, ktorý musí mať na predloženie pripomienok 30 kalendárnych dní od dátumu prijatia. Záverečná správa (ďalej len „záverečná správa z auditu“) sa musí zaslať dotknutému prijímateľovi do 60 kalendárnych dní od uplynutia lehoty na predloženie pripomienok.

II.27.6 Účinky zistení auditu

Na základe zistení konečného auditu môže Agentúra prijať opatrenia, ktoré považuje za potrebné, vrátane vymáhania v čase platby zostatku alebo po vyplatení zostatku všetkých platieb alebo časti platieb, ktoré uskutočnila, tak ako je ustanovené v Článku II.26.

V prípade zistení konečného auditu po vyplatení zostatku zodpovedá suma, ktorá sa má vrátiť, rozdielu medzi revidovanou konečnou sumou grantu stanovenou v súlade s Článkom II.25 a celkovou sumou vyplatenou príjemcom v rámci Dohody o plnení *projektu*.

II.27.7 Oprava systémových alebo opakujúcich sa nezrovnalostí, podvodov alebo porušení povinností

II.27.7.1 Agentúra môže rozšíriť výsledky auditu z iných grantov na tento grant, ak:

- (a) zistí sa, že dotknutý prijímateľ sa dopustil systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodov* alebo porušení povinností v iných grantoch EÚ alebo Euratomu udelených za podobných podmienok a takéto *nezrovnalosti, podvody* alebo *porušenie povinností* majú podstatný vplyv na tento grant; a
- (b) zistenia konečného auditu sa zasielajú príslušnému prijímateľovi prostredníctvom *formálneho oznámenia* spolu so zoznamom grantov, na ktoré sa vzťahujú zistenia, v lehote uvedenej v Článku II.27.1.

Rozšírenie nálezov môže viesť k:

- (a) zamietnutiu nákladov ako neoprávnených;
- (b) zníženiu grantu podľa Článku II.25.4
- (c) vymáhaniu neoprávnených čiastok podľa Článku II.26
- (d) pozastaveniu platieb podľa ustanovení Článku II.24,1
- (e) pozastaveniu plnenia *projektu* podľa ustanovení Článku II.16,2; (f) výpoveď podľa Článku II.17.3.

II.27.7.2 Agentúra musí zaslať *formálne oznámenie* dotknutému prijímateľovi, v ktorom ho informuje o systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostiach, podvodoch* alebo *porušeníach povinností* a jej zámere rozšíriť výsledky auditu spolu so zoznamom dotknutých grantov.

- a) Ak sa uvedené zistenia týkajú oprávnenosti nákladov je postup nasledovný:

Krok 1 - *Formálne oznámenie* musí obsahovať:

- (i) výzva na predloženie pripomienok k zoznamu grantov ovplyvnených zisteniami;
- (ii) žiadosť o predloženie revidovaných finančných výkazov pre všetky dotknuté granty;
- (iii) pokiaľ je to možné, opravný kurz pre extrapoláciu stanovený Agentúrou na výpočet súm, ktoré sa majú zamietnuť, na základe systémových alebo opakujúcich sa *nezrovnalostí, podvodov* alebo porušenie povinností, ak (sa) dotknutý prijímateľ:

- domnieva, že predloženie upravených finančných výkazov nie je možné alebo uskutočniteľné; alebo
- nebude predkladať upravené finančné výkazy.

Krok 2 - Dotknutý prijímateľ má 60 kalendárnych dní od prijatia *formálneho oznámenia* predložiť pripomienky a revidované finančné výkazy alebo navrhnúť riadne odôvodnenú alternatívnu metódu opravy. Túto lehotu môže Agentúra v odôvodnených prípadoch predĺžiť.

Krok 3 - Ak dotknutý prijímateľ predloží revidované finančné výkazy, ktoré zohľadňujú zistenia, Agentúra určí sumu, ktorá sa má opraviť, na základe týchto revidovaných výkazov.

Ak prijímateľ navrhne alternatívnu metódu opravy a Agentúra ju prijme, musí zaslať dotknutému prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- (i) že akceptuje alternatívnu metódu;
- (ii) o revidovaných oprávnených nákladoch určených použitím tejto metódy.

Inak musí Agentúra poslať dotknutému prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- (i) že neprijíma pripomienky ani navrhovanú alternatívnu metódu;
- (ii) o revidovaných oprávnených nákladoch určených pomocou extrapoláčnej metódy pôvodne oznámenej prijímateľovi.

Ak sú systémové alebo opakujúce sa *nezrovnalosti, podvody* alebo porušenia povinností zistené po vyplatení zostatku, suma, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi:

- (i) revidovanou konečnou výškou grantu stanovenou v súlade s Článkom II.25 na základe revidovaných oprávnených nákladov deklarovanych príjemcom a schválených Agentúrou alebo na základe revidovaných oprávnených nákladov po extrapolácii; a
- (ii) – celkovou sumou vyplatenou príjemcom v rámci Dohody za plnenie *projektu*;

b) Ak sa zistenia týkajú nesprávneho plnenia alebo porušenia inej povinnosti, postupuje sa takto:

Krok 1 - *formálne oznámenie* musí obsahovať:

- (i) - výzvu prijímateľovi, aby predložil pripomienky k zoznamu grantov ovplyvnených zisteniami a -
- (ii) opravná paušálna sadzba, ktorú má Agentúra v úmysle uplatniť na *maximálnu výšku grantu* alebo na jeho časť podľa zásady proporcionality.

Krok 2 - Dotknutý prijímateľ má 60 kalendárnych dní od prijatia *formálneho oznámenia* aby predložil pripomienky alebo navrhol riadne odôvodnenú alternatívnu paušálnu sadzbu.

Krok 3 - Ak Agentúra prijme alternatívnu paušálnu sadzbu navrhnutú príjemcom, musí zaslať dotknutému prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- (i) že prijíma alternatívnu paušálnu sadzbu;

(ii) o opravenej výške grantu uplatnením tejto paušálnej sadzby.

Inak musí Agentúra poslať dotknutému prijímateľovi *formálne oznámenie*, v ktorom ho informuje:

- (i) že neprijíma pripomienky ani navrhovanú alternatívnu paušálnu sadzbu;
- (ii) o opravenej výške grantu uplatnením paušálnej sadzby pôvodne oznámenej prijímateľovi.

Ak sú systémové alebo opakujúce sa *nezrovnalosti, podvody* alebo porušenia povinností zistené po vyplatení zostatku, suma, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi:

- (i) upravenou konečnou výškou grantu po úprave paušálnej sadzby; a
- (ii) - celkovou sumou vyplatenou príjemcom v rámci zmluvy za plnenie *projektu*.

II.27.8 Práva OLAF-u

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) má na účely kontrol a vyšetrovaní rovnaké práva ako Agentúra, najmä právo na prístup.

Podľa nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/969 a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁰ OLAF môže tiež na ochranu finančných záujmov Únie pred *podvodmi* a ďalšími *nezrovnalosťami* vykonávať miestne kontroly a inšpekcie v súlade s postupmi stanovenými v práve Európskej únie.

Zistenia úradu OLAF môžu prípadne viesť k tomu, že Agentúra bude vymáhať sumy od príjemcov.

Zistenia vyplývajúce z vyšetrovania OLAF-u môžu navyše viesť k trestnému stíhaniu podľa vnútroštátneho práva.

II.27.9 Práva Európskeho dvora audítorov a EPPO

Európsky dvor audítorov a Európska prokuratúra zriadené nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹¹ (ďalej len „EPPO“) majú rovnaké práva ako Agentúra, najmä právo na prístup, na účely kontrol a auditov.

⁹ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou na účely ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

¹¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca pri zriadení Európskej prokuratúry